

ประวัติศาสตร์

ขบวนการแรงงานเยอรมันฉบับย่อ

โดย

มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท

มูลนิธิพิพิธภัณฑ์แรงงานไทย

ประวัติศาสตร์

ขบวนการแรงงานเยอรมัน

ฉบับย่อ

โดย
มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท
มูลนิธิพิพิธภัณฑ์แรงงานไทย

ชื่อหนังสือ	ประวัติศาสตร์ขบวนการแรงงานเยอรมันฉบับย่อ ประวัติศาสตร์แรงงานไทย
Title	A Brief History of the German Labor Movement Thai Labour History
CIP	331.7
ISBN	978-616-91344-5-9
ตีพิมพ์ครั้งที่ 1	กันยายน 2559
จำนวน	1,000 เล่ม
จัดทำโดย	มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท (Friedrich-Ebert-Stiftung) มูลนิธิพิพิธภัณฑสถานไทย
ผู้เขียน	ประวัติศาสตร์ขบวนการแรงงานเยอรมันฉบับย่อ Christine Speiser และ Svea Windwehr ประวัติศาสตร์แรงงานไทย วิชัย นราไพมูลย์
ผู้แปล	ปรานค์ทิพย์ ดาวเรือง
ลิขสิทธิ์	© มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท
ติดต่อ	มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท อาคารรณภูมิ ชั้น 23 เลขที่ 1550 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร 02-6527178-9 โทรสาร 02-6527180 Website: www.fes-thailand.org Facebook: Friedrich-Ebert-Stiftung FES Thailand
ภาพปก	ธงดั้งเดิมของพรรค SPD ทำตั้งแต่มังใช้ชื่อพรรค ADAV ปี 1873 ©AdsD/FES, 6/FAHNE0075
ภาพประกอบ	เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้ มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท ใช้สำหรับการพิมพ์หนังสือเล่มนี้

คำนำ

ขบวนการแรงงานทั่วโลกมีประวัติศาสตร์อันยาวนานและร่ำรวยด้วยเรื่องราว ในประวัติศาสตร์การต่อสู้ มีทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว มีทั้งความภาคภูมิใจและความผิดหวัง ประวัติศาสตร์แรงงานเยอรมันแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จมากมาย ในช่วง 150 ปีที่ผ่านมา เช่น สภาพการทำงานได้รับการยกระดับให้ดีขึ้นอย่างโดดเด่น และการต่อสู้จำนวนมากประสบความสำเร็จ ในขณะที่เดียวกัน สภาพแรงงานก็ประสบกับความท้าทายอยู่เสมอและไม่ได้มีแต่ความรุ่งเรืองเสมอไป ขบวนการแรงงานเยอรมันนั้นตระหนักถึงวันเวลาในอดีตที่มีดমনสุดขีด ในยุคที่คนของขบวนการเพียงบางส่วนเท่านั้นที่สามารถเอาชีวิตรอดหลังจากการลุกขึ้นต่อต้านเผด็จการนาซี โดยฝ่ายหลังนำสัญลักษณ์ของชนชั้นแรงงานไปใช้อย่างผิดความหมายเพื่อการปกครองในระบอบฟาสซิสต์ของตน ดังนั้น หลังสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อสหภาพแรงงานมีความเข้มแข็งขึ้นมาใหม่ จึงมีบทบาทเป็นพลังประชาธิปไตยที่สำคัญในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีจนถึงปัจจุบัน

เพราะเหตุใดเราควรสนใจเรื่องนี้? ทำไมเราควรมองย้อนหลังไปในประวัติศาสตร์? ทำไมคนไทยควรสนใจประสบการณ์ของคนเยอรมัน?

หนังสือเล่มนี้ มีทั้งภาคที่ว่าด้วยประวัติศาสตร์แรงงานเยอรมันและประวัติศาสตร์แรงงานไทย ทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรม นิทรรศการ การสัมมนา และการเสวนา ซึ่งจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของหลายองค์กร ได้แก่ มูลนิธิพิพิธภัณฑ์แรงงานไทย หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร มูลนิธิศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันไทรทัศน์ไทยพีบีเอส และ มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท ในระหว่างวันที่ 6 - 11 กันยายน 2559 โดยหวังว่ากิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้มีการหยิบยกประเด็นคำถามข้างต้นมาพูดคุยกัน โดยนำบทเรียนจากประวัติศาสตร์มาใช้ในการกำหนดบทบาทขบวนการแรงงานปัจจุบัน นั่นคือ ทำอย่างไรขบวนการแรงงานจึงจะเป็นพลังสร้างสรรค์ของสังคม ขบวนการแรงงานจะช่วยสร้างสังคมที่ดีกว่านี้ ทั้งสำหรับคนงานเองและสำหรับพลเมืองทุกคนได้อย่างไร

เราสามารถมองย้อนหลังได้ทั้งประวัติศาสตร์แรงงานไทยและประวัติศาสตร์แรงงานเยอรมัน เพื่อเรียนรู้จากอดีต เพื่อช่วยวางแนวทางบทบาทในอนาคต เมื่อมองย้อนไปในประวัติศาสตร์ เรามองเห็นได้ว่าคนงานต้องต่อสู้ตลอดเวลา ทั้งที่นี้และที่อื่นๆ ทั่วโลก ทุกวันนี้ แรงกดดันของทุนนิยมระดับโลกทำให้คนงานอ่อนแอ ความเป็นเอกภาพและความเป็นปึกแผ่นจึงยังมีความจำเป็นยิ่งกว่าในอดีต ขบวนการแรงงานนั้น ไม่เพียงแต่ใส่ใจห่วงใยเรื่องสภาพการทำงานเท่านั้น ในฐานะที่เป็นพลังทางสังคมและพลังประชาธิปไตย ขบวนการแรงงานยังสามารถเอื้ออำนวยให้เกิดสังคมของความเป็นพี่เป็นน้องขึ้น การมองย้อนหลังไปในประวัติศาสตร์ จะทำให้เห็นว่าประสบความสำเร็จอะไรมาบ้าง เพื่อเรียนรู้จากความล้มเหลวและระดมพลังต่อสู้เพื่อปัจจุบันและสร้างสรรค์อนาคต

มูลินีฟร็ิดริค เอแบร์ท มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ เนื่องจากมีเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งในการทำงาน คือ การสนับสนุนสิทธิแรงงาน และความเป็นธรรมทางสังคม เรามีกิจกรรมที่ส่งเสริมงานที่มีคุณค่า การดำเนินงานด้านมาตรฐานแรงงานและสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคมที่เป็นธรรม และความเป็นธรรมระหว่างหญิงชาย และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนเป้าหมายดังกล่าว

มูลินีฟร็ิดริค ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งต่อ Svea Windwehr และ Christine Speiser ผู้เขียนเนื้อหาต้นฉบับประวัติศาสตร์แรงงานเยอรมัน Felix Pülm ที่ปรึกษาในการเขียนประวัติศาสตร์แรงงานเยอรมัน ปรีดา ศิริสวัสดิ์ ผู้ประสานงานโครงการวิจัย นราไพบุลย์ ผู้จัดทำต้นฉบับประวัติศาสตร์แรงงานไทย และองค์กรร่วมจัดงานทุกองค์กรที่ร่วมงานกันด้วยความมุ่งมั่นเต็มเปี่ยม และขอขอบคุณเป็นพิเศษต่อเพื่อนร่วมงานในหอจดหมายเหตุสังคมประชาธิปไตยของมูลินีฟร็ิดริค เอแบร์ท สำนักงานกรุงบอนน์ ประเทศเยอรมนี สำหรับการสนับสนุนที่ไม่อาจหาทดแทนจากที่อื่นใดได้

มูลินีฟร็ิดริค หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับใช้เป็นจุดเริ่มต้นการอภิปรายต่างๆต่อไป

สติเนอ คลัฟเพอร์

ผู้อำนวยการมูลินีฟร็ิดริค เอแบร์ท สำนักงานกรุงเทพฯ

สิงหาคม 2559

สารบัญ

คริสต์ศักราช 1830-1850:	7
รากฐานและจุดเริ่มต้นของขบวนการแรงงานเยอรมัน	
คริสต์ศักราช 1850-1890:	9
ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการควบคุมทางการเมืองยุคหลังสงคราม	
คริสต์ศักราช 1890-1918:	16
สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง	
คริสต์ศักราช 1918-1929:	19
ปีของความมั่นคงและการเจริญเติบโตช่วงสาธารณรัฐไวมาร์	
คริสต์ศักราช 1929-1933:	24
วิกฤตเศรษฐกิจและการกลับมาของลัทธินาซี	
คริสต์ศักราช 1933-1945:	28
การลี้ภัย การกดขี่ และการต่อต้านภายใต้เผด็จการนาซี	
คริสต์ศักราช 1945-1949:	33
การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองและก้าวแรกสู่เยอรมนีใหม่	

สารบัญ

คริสต์ศักราช 1950–1966:	37
เยอรมนีตะวันตก – อิทธิพลที่จำกัดของสหภาพแรงงานในสาธารณรัฐเกิดใหม่	
คริสต์ศักราช 1950–1961:	41
เยอรมนีตะวันออก – สหภาพแรงงานในฐานะเสาหลักสำคัญของรัฐสังคมนิยม	
คริสต์ศักราช 1967–1974:	44
เยอรมนีตะวันตก – การตื่นตัวทางการเมืองและสหภาพแรงงานที่แข็งแกร่ง	
คริสต์ศักราช 1961–1974:	49
เยอรมนีตะวันออก – สหภาพแรงงานในฐานะ “โรงเรียนสังคมนิยม”	
คริสต์ศักราช 1975–1990:	51
เยอรมนีตะวันตก – การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและห้วงเวลาอันยากลำบากของสหภาพแรงงาน	
คริสต์ศักราช 1975–1990:	56
เยอรมนีตะวันออก – สหภาพแรงงานยังคงภักดีต่อพรรคคอมมิวนิสต์ที่สุดท้าย	
คริสต์ศักราช 1990–2015:	59
เยอรมนีหลังการรวมประเทศเผชิญกับความท้าทายและความไม่แน่นอนของอนาคต	

ค.ศ. 1830-1850:

1830-1850

รากฐานและจุดเริ่มต้น ของขบวนการแรงงานเยอรมัน

ในยุคนี้เยอรมนีปกครองโดยระบบขุนนาง อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้แรงงานและชนชั้นกลางส่วนหนึ่งได้เริ่มเรียกร้องให้มีประชาธิปไตยมากขึ้นเรื่อยๆ

ในขณะเดียวกัน การเข้ามาของเครื่องจักรไอน้ำได้เปลี่ยนแปลงกระบวนการการผลิตทางอุตสาหกรรมอย่างไม่หวนกลับ ระบบทุนนิยมสมัยใหม่ได้ก่อตัวขึ้นพร้อมกับวิกฤติทางสังคมและแรงงาน ผู้ใช้แรงงานเริ่มรวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือเป็นสมาคมเล็กๆ โดยสมาคมเหล่านี้พยายามต่อสู้กับปัญหาความยากจน เช่น จัดให้มีประกันสุขภาพหรือกิจกรรมด้านการศึกษาสำหรับผู้ใช้แรงงาน

ความไม่พอใจในหมู่ผู้ใช้แรงงานเพิ่มสูงขึ้นเมื่อกลุ่มขุนนางไม่สามารถตอบสนองข้อร้องเรียนจำนวนมากของพวกเขาได้ ในเดือนมีนาคม 1848 สมาคมแรงงานเริ่มรณรงค์นัดหยุดงานไปพร้อมกับกระแสการปฏิวัติที่เหล่าสมาคมมีส่วนร่วมด้วยอย่างลึกซึ้ง แต่กระนั้นก็ตามความแตกต่างทางความคิดเกี่ยวกับระบบการเมืองในอนาคตนำไปสู่ความแตกแยกในกลุ่มแนวร่วมปฏิวัติ ทำให้ในที่สุดพวกเขาพ่ายแพ้ต่อกลุ่มขุนนางอนุรักษ์นิยม แม้ว่าการปฏิวัติจะล้มเหลวแต่ขบวนการแรงงานกลับมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น สิ่งนี้นำไปสู่การจัดตั้งองค์กรแรงงานอย่างกว้างขวางหลังปี 1848

©Wikimedia commons

การต่อสู้กับสิ่งกดขวาง ช่วงปฏิวัติในปี 1848

ค.ศ. 1850-1890:

1850-1890

ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการควบคุมทางการเมือง ยุคหลังสงคราม

จักรวรรดิเยอรมันก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1871 หลังสงคราม
ฝรั่งเศส-เยอรมัน ในยุคนี้เศรษฐกิจเยอรมันได้ก้าวกระโดด
สู่ความเป็นอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว แต่ทว่าขาดการคำนึงถึง
สวัสดิการแรงงานและสิ่งแวดล้อม หลังจากกระแสความตื่นตัว
เรื่องสงครามและการก่อตั้งจักรวรรดิชาลส์ เศรษฐกิจเยอรมัน
ได้เข้าสู่ภาวะตกต่ำยาวนาน ส่งผลกระทบให้เกิดความอ่อนแอ
ในองค์กรแรงงานไปพร้อมกัน

ในช่วงท้ายของศตวรรษที่ 19 การประท้วงหยุดงานกลายเป็นเครื่องมือ
สำคัญในการเรียกร้องด้านแรงงานในประเทศเยอรมนี เช่นการประท้วงหยุดงาน
Dreigroschenstreik (1865) ของคนงานโรงพิมพ์ในเมืองไลป์ซิกซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพ
กลุ่มแรกที่ตั้งสมาคมในลักษณะของสหภาพแรงงานขึ้นระหว่างการปฏิวัติปี 1848
การนัดหยุดงานครั้งนี้ มีคนงานจากโรงพิมพ์ประมาณ 500 ถึง 600 แห่ง ร่วม
เรียกร้องให้มีการขึ้นค่าจ้างและลดชั่วโมงการทำงาน คนงานได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้น
เป็น 28 เพนนีแทนที่จะเป็น 30 เพนนีตามที่เรียกร้อง แม้ว่าผู้นำการประท้วงจำนวน
50 รายต้องสูญเสียงานของตนไปในครั้งนั้น แต่การประท้วงก็ได้รับความสนใจ
และแรงสนับสนุนในรูปของการช่วยเหลือทางการเงินและกิจกรรมสมานฉันท์จาก
ผู้ใช้แรงงานทั่วประเทศ

ในทศวรรษที่ 1870 มีการก่อตั้งสมาคมแรงงานและสหภาพแรงงานเพิ่มขึ้น คนงานจำนวนมากขึ้นตระหนักถึงความสำคัญของการจัดตั้งแรงงานในระดับภาค (regional) และความเป็นอิสระของสหภาพแรงงานจากพรรคการเมือง เพื่อจะได้สร้างผลกระทบได้มากขึ้น กิจกรรมช่วงต้นๆ ของสหภาพแรงงานมุ่งเรียกร้องการขึ้นค่าจ้าง การลดชั่วโมงทำงานเป็น 10 ชั่วโมงต่อวัน และการรักษาความเป็นอิสระในการดำเนินการ องค์กรแรงงานส่วนใหญ่เริ่มตระหนักถึงการให้มีองค์กรแม่ที่มั่นคงในระยะยาวเพื่อสร้างหลักประกันต่อผลกระทบที่ยั่งยืนจากการทำงานของสหภาพฯ

“ค่าจ้าง ในทุกกรณีกำหนดขึ้นจากการต่อรอง และในการต่อรองผู้ที่ยืนยันต่อสัปดาห์ได้นานที่สุดและดีที่สุดคือผู้ที่มีโอกาสมากที่สุดที่จะได้รับผลประโยชน์สูงสุด หากผู้ใช้แรงงานโดดเดี่ยวเพียงผู้เดียวพยายามต่อรองกับนายทุน เขาย่อมถูกโจมตีและยอมจำนนในดุลยพินิจ แต่ถ้าผู้ใช้แรงงานทั้งปวงจัดตั้งองค์กรที่มีพลัง รวบรวมทุนในหมู่ตนเพื่อต่อสู้ทำทนายกับนายจ้างในยามจำเป็น และกลายเป็น (องค์กรที่) มีความสามารถในการจัดการกับนายจ้างอย่างมีพลัง เมื่อถึงเวลานั้น และเวลานั้นเท่านั้น ที่พวกเขาจะได้รับสิ่งที่อาจเรียกได้ตามกฎหมายเศรษฐกิจของสังคมปัจจุบันว่าค่าจ้างรายวันที่เป็นธรรมสำหรับการจ้างงานรายวันที่เป็นธรรม”

{ฟรีดริช เองเงิลส์ (Friedrich Engels) ว่าด้วยบทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองของสหภาพแรงงาน, 1881}

สมาชิกสังคมนิยมสากลที่เมืองซูริก (1893): บุคคลในภาพได้แก่ Frieda and Ferdinand Simon, Clara Zetkin, Friedrich Engels, Julie and August Bebel, Ernst Schattner and Regina and Eduard Bernstein

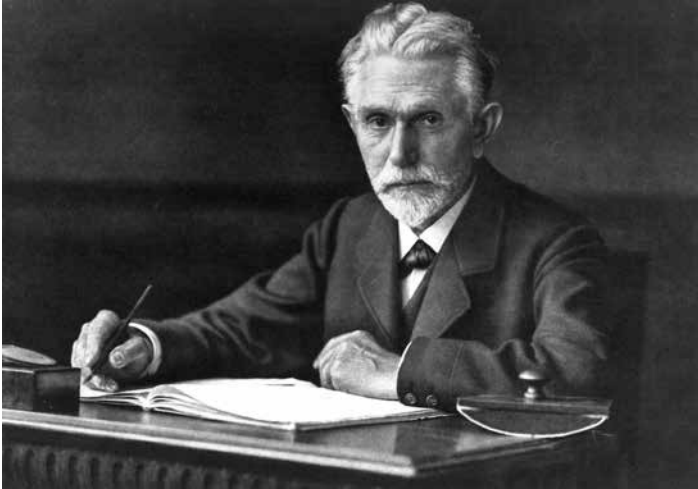

เฟอร์ดินานด์ ลาซาล (Ferdinand Lasalle: ค.ศ. 1825–1864) เป็นนักเขียน นักการเมือง และหนึ่งในโฆษกผู้มีชื่อเสียงของขบวนการแรงงานเยอรมัน เมื่อวันที่ 20 เมษายน 1862 เขาได้กล่าวปาฐกถาอันมีชื่อเสียงเรื่อง “ว่าด้วยความสัมพันธ์ เฉพาะระหว่างประวัติศาสตร์ปัจจุบันกับชนชั้นแรงงาน” (Concerning the Particular Connection between the Present Period of History and the Idea of the Working Class) ต่อหน้าผู้ใช้แรงงานในนครเบอร์ลิน ซึ่งปาฐกถานี้ ต่อมาเรียกกันในหมู่ผู้ใช้แรงงานว่า “โครงการของผู้ใช้แรงงาน” (The Working Man’s Programme) ลาซาลปฏิเสธวิธีคิดเรื่องการใช้การหยุดงานประท้วงเป็น เครื่องมือในการต่อรอง เพราะเขาเชื่อว่าค่าจ้างแรงงานถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการจะได้รับค่าจ้างที่สูงขึ้นสามารถทำได้ด้วยการที่สภาผู้แทน ราษฎรเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้น ในปี 1863 มีการก่อตั้งสมาคมผู้ใช้แรงงาน เยอรมัน (German Worker’s Association) หรือ ADAV ขึ้นโดยมีลาซาลเป็น ประธาน แนวความคิดของเขาเกี่ยวกับกลไกและวัตถุประสงค์ของขบวนการ แรงงาน ครอบคลุมถึงสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งและการก่อตั้งสหกรณ์การผลิต ที่สนับสนุนโดยรัฐ ลาซาล เสียชีวิตในปี 1864 จากการบาดเจ็บเนื่องจากการดวล

เฟอร์ดินานด์ ลาซาล

©AdsD/FES, 6/FOTA009330

©AdsD/FES, 6/FOTA004050

โอกุสต์ เบเบล ปี 1888

โอกุสต์ เบเบล (August Bebel: ค.ศ.1840–1914) เป็นนักการเมืองสายสังคมนิยมประชาธิปไตยและนักเขียนนักพูด ในปี 1865 เขาได้พบกับ คาร์ล ลิปเนคท์ (Karl Liebknecht) ผู้กระตุ้นให้เขาสนใจในแนวความคิดมาร์กซิสต์ ทั้งสองตั้งพรรคแซกโซเนียน พีเพิลส์ (Saxonian People's Party หรือ Sächsische Volkspartei ในภาษาเยอรมัน) และตั้งพรรคแรงงานสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social-Democratic Labor Party หรือ SDAP) ในปี 1869 ต่อมาในปี 1871 เขาได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรในสภาผู้แทนราษฎรเยอรมัน (the Reichstag) ปี 1875 พรรค ADAV ซึ่งมี เฟอร์ดินานด์ ลาชาล เป็นหัวหน้าได้รวมตัวกับ SDAP เกิดเป็นพรรคใหม่ชื่อพรรคแรงงานสังคมนิยม (Socialist Labor Party หรือ SAP) เบเบลวิพากษ์วิจารณ์สถานการณ์ทางการเมืองเยอรมันอย่างเข้มข้นในช่วงกฎหมายต่อต้านสังคมนิยม (Anti-socialist law: 1878–1890) พรรค SAP ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการเลือกตั้งแม้ต้องเผชิญหน้ากับแรงกดดันมากมาย

คาร์ล เลเจียน ปี 1918

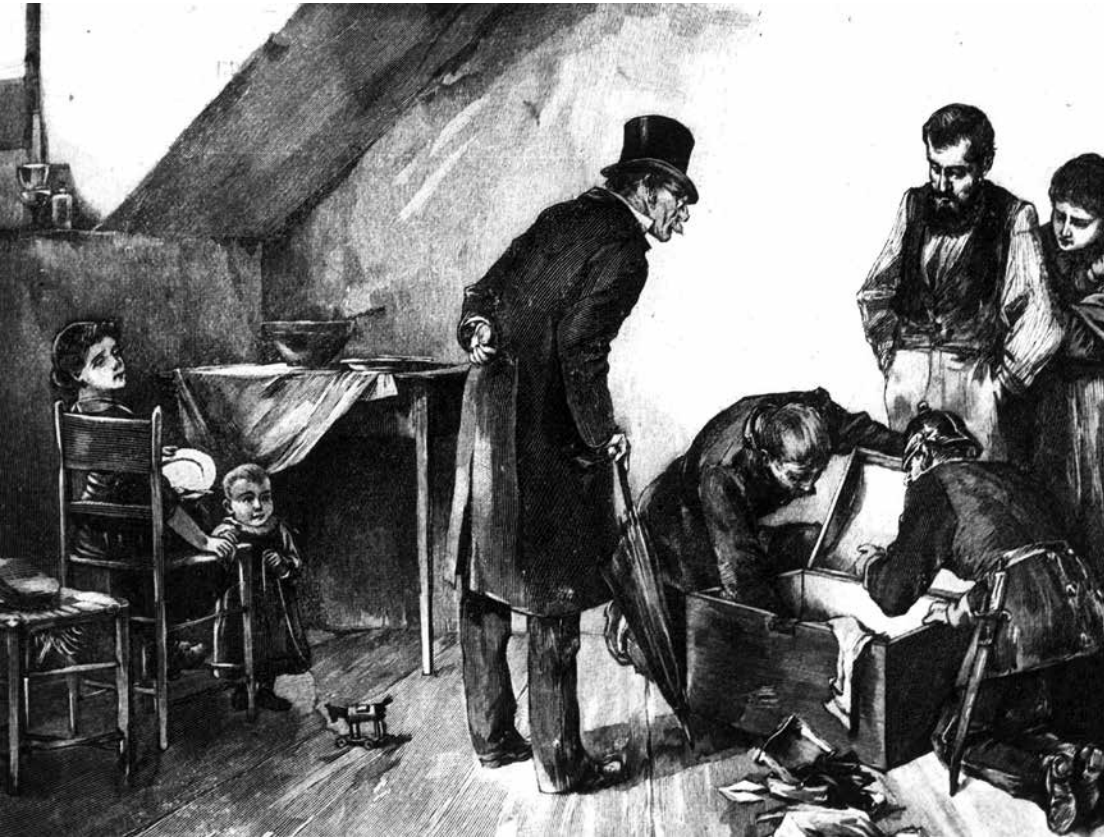
©AdsD/FES, 6/FOTA007345

คาร์ล เลเจียน (Carl Legien: ค.ศ. 1861–1920) เป็นนักการเมืองและผู้นำสหภาพแรงงาน ในปี 1890 เขาเป็นประธานคณะกรรมการทั่วไปของสหภาพแรงงาน เลเจียนแสดงความเห็นเกี่ยวกับการรวมศูนย์ของขบวนการแรงงานเอาไว้ในความเรียงชื่อ “คำถามต่อองค์กร” (On the Question of Organisation หรือ Zur Organisationsfrage) ปี 1913 เขาเป็นประธานคนแรกของสมาพันธ์แรงงานระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นใหม่ และในช่วงรัฐประหาร Kapp-Lüttwitz ในปี 1920 เขาเป็นหัวหน้าของการนัดหยุดงานทั่วไปของสหภาพแรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การรัฐประหารล้มเหลว หลังจากนั้นประธานาธิบดี ฟรีดริค เอแบร์ท เสนอให้เขารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่เขาปฏิเสธ

สงครามกับฝรั่งเศสและวิกฤติเศรษฐกิจนำไปสู่ความอ่อนแอของขบวนการแรงงานที่เพิ่งเกิดใหม่ สถานการณ์ยกระดับจนกลายเป็นความแตกแยกของกลุ่มนักสหภาพฯ เป็นสองค่าย คือ ค่ายสังคมนิยมประชาธิปไตย (social democratic) และ ค่ายสังคมนิยมเสรี (social liberal) นอกจากนั้นกฎหมายต่อต้านสังคมนิยมปี 1878 ยังเป็นอุปสรรคขัดขวางนักสหภาพที่มีอุดมการณ์สังคมนิยมประชาธิปไตยอีกด้วย

กฎหมายต่อต้านสังคมนิยม (ค.ศ. 1878-1890)

หลังจากการรวมกันของพรรค ADAV และ SDAP นายกรัฐมนตรีออตโต ฟอน บิสมาร์ก (Otto von Bismarck) เห็นว่ากลุ่มแนวคิดสังคมนิยมประชาธิปไตย เป็นภัยคุกคามต่อรัฐบาล ในปี 1878 บิสมาร์กกล่าวหาพรรค SAP ว่าเป็นต้นเหตุของความพยายามในการลอบสังหารจักรพรรดิวิลเฮล์มถึงสองครั้ง และใช้เรื่องนี้ เป็นเหตุผลในการผลักดันกฎหมายต่อต้านสังคมนิยมในรัฐสภาเยอรมนี กฎหมาย ฉบับนี้ห้ามไม่ให้มีพรรคสังคมนิยม รวมทั้งองค์กร สิ่งพิมพ์ และการรวมตัวทางการเมือง ด้านสังคมนิยมใด ความตั้งใจของบิสมาร์กคือการบดขยี้อิทธิพลทางการเมือง และสังคมของขบวนการแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น กฎหมายฉบับนี้นำไปสู่การจับกุม ค่อมขังและการอพยพของผู้คนหลายพันคน รัฐบาลสั่งห้ามการเผยแพร่เอกสารแผ่น พับราว 1,300 ชิ้นรวมทั้งยุติสมาคมแรงงาน 330 แห่ง แต่แทนที่การเคลื่อนไหว สังคมนิยมจะลดลง กฎหมายต่อต้านสังคมนิยมกลับสร้างความเข้มแข็งให้ฝ่ายค้าน และขบวนการแรงงานต่อต้านรัฐบาลอนุรักษ์นิยมเพิ่มขึ้น หลังจากที่กฎหมายฉบับ นี้หมดอายุลงในปี 1890 พรรค SAP ได้ปฏิรูปตัวเองกลายเป็นพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยแห่งเยอรมนี (SPD) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกมากที่สุดในเยอรมนีในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง

©AdsD/FES, 6/FOTB002461

การค้นบ้านในช่วงที่ใช้กฎหมายต่อต้านสังคมนิยม (1879)

ค.ศ. 1890-1918:

สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง

1890-1918

หลังจากที่ช่วงเวลายากลำบากจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และการกดขี่ทางการเมืองผ่านพ้นไป การเรียกร้องของ สหภาพแรงงานเริ่มสื่อเค้าความสำเร็จ มีการเพิ่มค่าจ้างและลด ชั่วโมงการทำงาน ในปี 1890 สหภาพแรงงานบรรลุข้อเรียกร้อง เรื่องการลดชั่วโมงการทำงานเป็นวันละ 11 ชั่วโมง และลดลง เหลือ 10 ชั่วโมงต่อวันในปี 1913 นอกจากนั้นสหภาพแรงงาน ยังได้พัฒนาตนเองขึ้นเป็นองค์กรมวลชนอีกด้วย

ในระยะแรกที่จักรวรรดิเยอรมันเตรียมตัวเข้าสู่สงคราม ร่วมกับออสเตรีย - ฮังการี ที่ต่อมาพัฒนาไปสู่สงครามโลก ครั้งที่หนึ่งอย่างรวดเร็ว นั้น สหภาพแรงงานมีท่าทีไปในทาง สนับสนุนสงคราม แต่ทัศนคตินี้หมดไปเมื่อเกิดการเสียชีวิตของ ผู้คนจำนวนมากและเกิดภาวะขาดแคลนอาหารอย่างรุนแรง เพื่อเป็นการเอาใจสหภาพแรงงาน ในปี 1915 รัฐบาลได้ออก กฎหมายยอมรับฐานะของสหภาพแรงงานในการเป็นตัวแทน ที่ถูกต้องของคนงานเยอรมันขึ้นเป็นครั้งแรก

สงครามโลกครั้งที่หนึ่งสิ้นสุดลงในปี 1918 โดยมีผู้เสียชีวิต มากกว่า 17 ล้านคน สงครามครั้งนี้ยังได้สร้างปัจจัยให้ลัทธินาซี แพร่กระจายภายในเยอรมนี และกลายเป็นลัทธิที่นำไปสู่ สงครามโลกครั้งที่สองในเวลาถัดมา

สหภาพแรงงานและงานด้านการศึกษา อดีตและปัจจุบัน

ประวัติความเป็นมาของขบวนการแรงงานเยอรมันเชื่อมโยงแนบแน่นกับประวัติศาสตร์ด้านการศึกษาของผู้ใช้แรงงาน สมาคมการศึกษาของผู้ใช้แรงงาน (The Workers' Educational Associations) ก่อตั้งขึ้นในทศวรรษ 1860 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับกิจกรรมทางวัฒนธรรมและจุดมุ่งหมายทางการเมือง สมาคมนี้นำเสนอเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อเหล่า “ผู้รับค่าจ้าง” (wage earner) ซึ่งเป็นชนชั้นทางสังคมที่เกิดขึ้นใหม่ กิจกรรมการศึกษาของขบวนการแรงงานดำเนินไปพร้อมกับการตีพิมพ์เอกสารเผยแพร่และหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ในยุคนั้นผู้ใช้แรงงานมีโอกาสน้อยมากในการเข้าถึงการศึกษาและความรู้ บทบาทของสมาคมการศึกษาของผู้ใช้แรงงานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ปัจจุบัน งานด้านการศึกษาเป็นหนึ่งในเสาหลักที่สำคัญที่สุดของการให้ความรู้ทางการเมืองสำหรับผู้ใหญ่ในประเทศเยอรมนี โดยภารกิจหลักคือการพัฒนาความสามารถทางการเมืองในการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรณรงค์ในสถานประกอบการ กลุ่มเป้าหมายหลักของกิจกรรมการศึกษาคือสภาลูกจ้าง (work council) ต่างๆ

©AdsD/FES, CA000518

ยุวชนคนงาน! ความรู้ คืออำนาจ! (1905)

©Gewerkschaft Nahrung-Genuss-Gaststätten

นักอ่าน

ค.ศ. 1918-1929:

1918-1929

ป้องความมั่นคงและการเจริญเติบโต ช่วงสาธารณรัฐไวมาร์

การปฏิวัติเริ่มขึ้นไม่นานหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง สิ้นสุดลง องค์กรพรรคเดอมันทรงลาออกจากตำแหน่งและสภาผู้แทนประชาชน (Council of the People's Deputies) นำโดย ฟรีดริค เอแบร์ท ผู้นำพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยเข้ากุมอำนาจ สำหรับสหภาพแรงงานที่ใกล้ชิดกับแนวทางการเมืองแบบสังคมนิยมประชาธิปไตยแล้ว นั้นหมายถึงการเข้าถึงอำนาจทางการเมืองโดยตรง รัฐบาลได้นำกฎการทำงานแปดชั่วโมงต่อวันมาใช้ และกำหนดให้ข้อตกลงจากการเจรจาร่วมเป็นข้อตกลงแรงงานที่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย การเลิกจ้างเป็นสิ่งที่ทำได้ยากขึ้นอีกทั้งสหภาพแรงงานยังได้รับสิทธิด้านการตัดสินใจร่วมกับบริษัทและโรงงานอีกด้วย

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เกิดวิกฤตการณ์ความแตกแยกที่ทำให้ขบวนการแรงงานต้องอ่อนแอลงในทศวรรษที่ตามมา ทั้งนี้เนื่องจากพรรค SPD สนับสนุนนโยบาย Burgfriedenspolitik และนโยบายสงครามอื่น ๆ ของรัฐบาล ทำให้สมาชิกปีกซ้ายของพรรคแยกตัวไปตั้งพรรคการเมืองทางเลือกพรรคใหม่ขึ้น โดยในช่วงต้นคือพรรค สปาร์ตาคุส ลีค (Spartacus League) แล้วเปลี่ยนเป็นพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยอิสระเยอรมนี (Independent Social Democratic Party of Germany หรือ USPD) ต่อมาเปลี่ยนเป็นพรรคคอมมิวนิสต์เยอรมนี (Communist Party of Germany) หรือ KPD การแบ่งแยกของ SPD และความแตกแยกของขบวนการแรงงานดำรงอยู่ตลอดช่วงระยะเวลาที่เหลือของสาธารณรัฐไวมาร์ การขาดความสามัคคีในขบวนการแรงงานทำให้การสร้าง

พันธมิตรทางการเมืองที่แข็งแกร่งเป็นไปได้ยากทั้งยังทำให้ขบวนการฝ่ายซ้ายอ่อนแออย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการสร้างแนวร่วมต่อต้านพรรคสังคมนิยมแห่งชาติเยอรมันและฮิตเลอร์ ร่องรอยความเป็นปฏิปักษ์ระหว่างฝ่ายแรงงานสองขั้วสามารถเห็นได้ในโปสเตอร์การเลือกตั้งจำนวนมากในช่วงนั้น

©SPD/AdsD, 6/PLKA002377

โปสเตอร์เลือกตั้งของพรรค SPD (1924)

ฟรีดริค เอเบิร์ต ปี 1918

©AdsD/FES, 6/FOTA002055

ฟรีดริค เอเบิร์ต (Friedrich Ebert: ค.ศ. 1871–1925) เป็นนักการเมืองพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยและประธานาธิบดีเยอรมันคนแรกที่ได้รับการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ในปี 1885 เขาเป็นนักเดินทางและเริ่มฝึกงานเป็นช่างทำเบาะ เขาเข้าร่วมกับพรรค SPD ในปี 1889 และรับหน้าที่เป็นเลขาธิการของสมาคมช่างทำเบาะในฮันโนเวอร์ ในปี 1912 เขาได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาของเยอรมนี หลังจากการเสียชีวิตของโอกุสต์ เบเบลในเดือนสิงหาคมปี 1913 เขาขึ้นเป็นประธานพรรค SPD (ร่วมกับ ฮูโก ฮาส) และหกปีต่อมาใน ค.ศ. 1919 เขาได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐไวมาร์ หลังจากที่เขาเสียชีวิตในปี 1925 มูลนิธิฟรีดริค เอเบิร์ต (Friedrich-Ebert-Stiftung) ได้ก่อตั้งขึ้นตามพินัยกรรมของเขา วัตถุประสงค์ของมูลนิธิคือการต่อสู้กับการเลือกปฏิบัติกับผู้ใช้แรงงานและลูกหลานของพวกเขาโดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการศึกษา หลักการนี้ยังคงเป็นหลักในการทำงานของมูลนิธิฟรีดริค เอเบิร์ตในปัจจุบัน

ใน ค.ศ. 1886 เริ่มมีการเรียกร้องให้นำเอาหลักการทำงานแปดชั่วโมงต่อวันเป็นหลักสากลในที่ประชุมใหญ่ของสมาคมกรรมกรสากลที่เจนีวา (Geneva Congress of the International Workingmen's Association) โดยข้อเรียกร้องนี้ประสบผลสำเร็จเป็นจริงขึ้นในปี 1918

ค.ศ. 1919 หลังการปฏิวัติยุติลง สาธารณรัฐไวมาร์ซึ่งเป็นรัฐประชาธิปไตยแรกของเยอรมนีได้ถือกำเนิดขึ้น การเมืองเยอรมันเริ่มเข้าสู่เสถียรภาพที่ล้นหลามหลังจากผ่านปัญหาการจลาจลหลายครั้งและวิกฤตเงินเฟ้อในช่วงปี 1923-1924 อัตราการว่างงานลดลงอย่างมีนัยสำคัญในขณะที่อัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้น หลักการทำงานแปดชั่วโมงต่อวันเริ่มเป็นจริงและคนงานมีสิทธิ์ได้รับค่าจ้างขณะลางานเป็นครั้งแรก ความสำเร็จเหล่านี้ทำให้จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงานเพิ่มสูงขึ้นมาก โดยในปี 1925 เยอรมนีมีคนงานที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานถึงกว่า 12 ล้านคน

วัตถุประสงค์แรงงาน – การเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นและความรู้สึกของการเป็นเจ้าของในหมู่ผู้ใช้แรงงาน

แม้ว่าสมาคมด้านวัฒนธรรมของผู้ใช้แรงงานหลายสมาคมจะมีอยู่แล้วตั้งแต่ช่วงก่อนกฎหมายต่อต้านสังคมนิยมในปี 1878 แต่สมาคมเหล่านี้เพิ่มจำนวนขึ้นอีกมากหลังปี 1890 พร้อมกับการเพิ่มจำนวนสมาชิกของพรรค SPD อย่างมีนัยสำคัญ สมาคมเหล่านี้มีอาทิเช่น สมาคมร้องเพลงของผู้ใช้แรงงานเยอรมัน (Arbeiter-Sängerbund) โรงละคร (Volksbühne) คลับกีฬาสำหรับแรงงาน กลุ่มเพื่อนธรรมชาติ (Natur-Freunde-Bewegung) กลุ่มวิทยุแรงงาน (Arbeiter-Radio-Bund) และสมาคมสตรี ทั้งหมดนี้เป็นสมาคมทางวัฒนธรรมที่เสนอกิจกรรมที่ผ่อนคลาย ในขณะที่ช่วยเพิ่มพลังในการต่อสู้และเสริมสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คนงานเยอรมัน สมาคมด้านวัฒนธรรมของผู้ใช้แรงงานมีจุดสูงสุดในทศวรรษ 1920 แต่หลังปี 1933 กลับกลายเป็นสิ่งต้องห้ามหรือถูกควบคุมโดยนาซี

ในช่วงเวลาของความสงบหลังปี 1923 สหภาพแรงงานเยอรมันเติบโตและมีโอกาสพัฒนาความเชี่ยวชาญและขยายกิจกรรมต่าง ๆ ออกไปมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเยาวชน สตรี และการศึกษา ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพฯ ด้วยกันเองและระหว่างสหภาพฯ กับรัฐบาลไม่ได้ราบรื่นตลอดเวลา แต่ก็ยังมีช่วงเวลาของความร่วมมือและความสำเร็จให้เห็นอยู่ทั่วไป

การเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกัน - สัญลักษณ์และธรรมเนียมประเพณีของขบวนการแรงงาน

สัญลักษณ์และพิธีกรรมทั้งหลายมีขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของค่านิยมพื้นฐานเกี่ยวกับความสามัคคีและความเป็นหนึ่งเดียวกันของสมาชิกขบวนการแรงงาน เช่นการแสดงออกผ่านการเรียกขานกันและกันว่า “สหายร่วมงาน” (Kollege) หรือผ่านวัตถุสัญลักษณ์ต่างๆ เช่น หมุดหรือเข็มกลัดติดเสื้อซึ่งแสดงการมีส่วนร่วมของบุคคล ในขณะที่มีการใช้ธงในการแสดงอัตลักษณ์ร่วมของสหภาพแรงงาน ธงยังเป็นสัญลักษณ์ของการก่อตั้งหรือการเฉลิมฉลองของกลุ่มสหภาพแรงงาน (ท้องถิ่น) นอกจากนี้ ยังมีภาพของการจับมือเป็นสัญลักษณ์ของความสนิทสนมกลมเกลียวเป็นปึกแผ่น

วันที่ 1 พฤษภาคม กลายมาเป็นวันกรรมกรสากลหรือวันของการต่อสู้ของขบวนการแรงงานทั่วโลกนับตั้งแต่คริสต์ทศวรรษ 1890 เป็นต้นมา ปัจจุบันวันนี้เป็นวันหยุดราชการในหลายประเทศ รวมทั้งในประเทศเยอรมนี ซึ่งทุกปีสหภาพแรงงานทั่วประเทศจะมีการชุมนุมแสดงข้อเรียกร้องระดับชาติ

ค.ศ. 1929-1933:

วิกฤติเศรษฐกิจและการกลับมาของลัทธินาซี

1929-1933

ในปี 1929 ตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์กประสบวิกฤติ นำไปสู่เศรษฐกิจโลกที่ดิ่งลงเหว ในระยะแรกวิกฤตินี้ไม่ได้สร้างผลกระทบต่อประเทศเยอรมนีมากนัก แต่เมื่อถึงปี 1930 ได้เริ่มส่งผลกระทบเป็นครั้งแรกเมื่อการส่งออกลดลงอย่างรวดเร็วพร้อมกับอัตราการว่างงานพุ่งสูงขึ้นอย่างมาก จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงานลดลงในอัตราสูงสุด เนื่องจากสหภาพแรงงานถูกมองว่าไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาแรงงานและสภาพความเป็นอยู่ของคนงานได้

Zusammenbruch der Danat-Bank – Sturm auf Sparkassen

©AdsD/FES, 6/FOTB000729

วิกฤติเศรษฐกิจโลก (1930) ประชาชนกำลังร่อนเร่บนถนน

©SPD/AdsD, 6/PLKA003416

โปสเตอร์เลือกตั้งของพรรค SPD (1932)

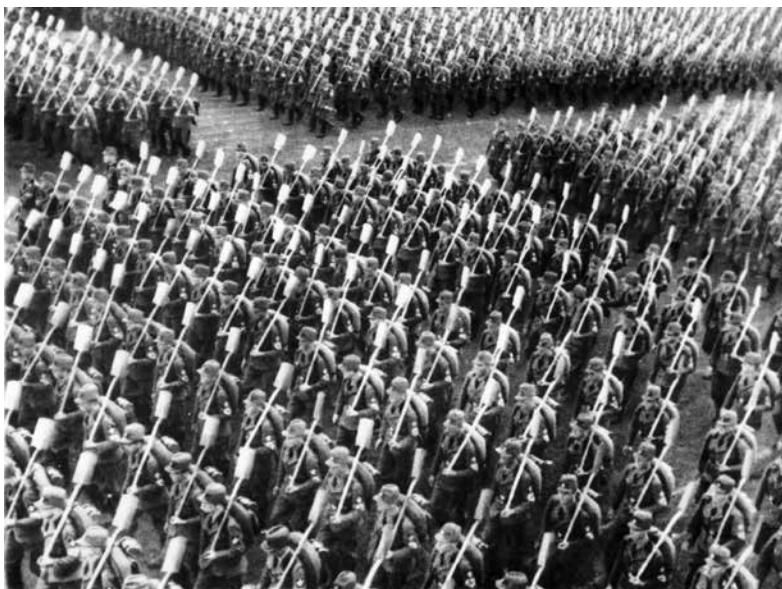
ในขณะที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมและแรงงานยังคงตกต่ำลงเรื่อยๆ ค่าจ้างแรงงานลดลงและการดำรงชีวิตของคนงานจำนวนมากตกอยู่ในสภาพสุ่มเสี่ยงต่ออันตราย อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ผู้นำพรรคแรงงานสังคมนิยมแห่งชาติเยอรมัน (The National Socialist German Workers' Party) หรือ NSDAP ได้รับความนิยมในหมู่ประชาชนอย่างมาก แม้ว่าพรรคของเขาจะถูกเรียกว่า “พรรคของคนงาน” แต่ในความเป็นจริงกลับมีนโยบายต่อต้านลัทธิมาร์กซิสต์และคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อต้านชาวยิวอย่างเข้มข้น การเหยียดเชื้อชาติที่รุนแรงของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ทำให้เขาทรงอิทธิพลทางการเมืองและปฏิบัติและมาตรการอื่นที่รุนแรงต่อชาวยิวและกลุ่มอื่น ๆ เช่นกลุ่มคนข้ามเพศและคอมมิวนิสต์

©AdsD/FES, 6/FOTB000031

กองกำลังพิทักษ์ชาติ หรือหน่วย SA จับตามองนักการเมืองพรรค SPD ลอบค้าสัญญาออกจากกำแพง ปี 1933

ในสถานการณ์ที่ยากลำบากนี้สหภาพแรงงานพยายาม
อดทนต่อนโยบายของรัฐบาลเพื่อป้องกันไม่ให้พรรคของ
อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ เข้มแข็งขึ้น แต่ความพยายามดังกล่าวสาย
เกินไป เพราะถึงแม้พรรค NSDAP จะไม่ได้รับเสียงข้างมาก
ในการเลือกตั้ง แต่ฮิตเลอร์ยังได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี
ของจักรวรรดิเยอรมันในปี 1933 ด้วยการหนุนช่วย
ของกลุ่มชนชั้นนำขุนนางและชาตินิยมที่ตั้งใจจะใช้เขาเพื่อ
วัตถุประสงค์ของพวกเขา ชนชั้นนำเหล่านี้ดูเบาความโหดร้ายใน
อำนาจและความโหดร้ายของฮิตเลอร์เกินไป เพราะไม่นานหลังจาก
นั้นเขาได้เริ่มทำลายคุณลักษณะทางประชาธิปไตยที่ยัง
เหลืออยู่ของรัฐเยอรมันลงทั้งหมด การขาดความเป็นหนึ่งเดียว
ในขบวนการแรงงานเยอรมันผนวกกับการแตกแยกในพรรค
SPD ทำให้ไม่สามารถเกิดการรวมตัวของพันธมิตรทางการเมือง
ที่แข็งแกร่งเพื่อต่อต้านพรรค NSDAP และฮิตเลอร์ได้

©AdsD/FES, 6/FOTB011836

การเดินขบวนพาเหรดของ German Labour Front
องค์กรแรงงานจัดตั้งของนาซี

ค.ศ. 1933-1945:

การลี้ภัย การกดขี่ และการต่อต้าน ภายใต้เผด็จการนาซี

ฮิตเลอร์ขึ้นครองอำนาจและเปลี่ยนเยอรมนีให้เป็นประเทศเผด็จการภายใต้พรรคการเมืองพรรคเดียวอย่างรวดเร็ว สหภาพแรงงานตัดสินใจไม่เผชิญหน้ากับระบอบการปกครองใหม่ แต่พยายามปรับตัวเข้ากับสถานการณ์โดยหวังว่าจะรักษาตนจากการถูกปราบปรามและทำลาย แต่การประเมินสถานการณ์ครั้งนี้ผิดพลาดอย่างมหันต์ เพราะเพียงไม่กี่เดือนหลังฮิตเลอร์ขึ้นสู่อำนาจในเดือนพฤษภาคม 1933 สหภาพแรงงานถูกระงับและยึดทรัพย์สิน มีการจับกุมคุมขังนักสหภาพฯ จำนวนมาก ถือเป็นกรยุติบทบาทสหภาพแรงงานในประเทศเยอรมนีอย่างชั่วคราว

การระงับสหภาพแรงงาน: ระหว่างการต่อต้านและการปรับตัว

วันที่ 2 พฤษภาคม 1933 กองกำลังนาซีเข้ายึดอาคารสหภาพแรงงานทั่วประเทศแล้วจับกุมทรมานนักสหภาพแรงงานจำนวนมาก การจู่โจมครั้งนี้ได้ยุติการเคลื่อนไหวของสหภาพแรงงานในเยอรมนีเป็นการชั่วคราว นาซีเยอรมันได้จัดตั้งกลุ่ม German Labour Front (DAF) ซึ่งเข้าทำหน้าที่เป็นกลุ่มตัวแทนลูกจ้างและนายจ้างอย่างเป็นทางการ

พอล อิบเซอร์ (Paul Ibscher) บันทึกความทรงจำเรื่องการบุกยึดอาคารสหภาพแรงงานในกรุงเบอร์ลินและการจับกุมครั้งนั้นไว้ว่า “แล้วผมต้องไปเข้าคุกที่พิพิธภัณฑสถานต่อต้านสงครามที่ถูกแปรเป็นคุกชั่วคราวอยู่สองวัน มีหลายสิ่งหลายอย่างที่เราทำกับผม รวมทั้งการถอนผมของผมออกจนเกือบหมดศีรษะ เหลืออยู่เพียงไม่กี่กระจุก แล้วตกแต่งมันเป็นรูปสวัสติกะ”

©AdsD/FES, 6/FOTB015311

การยุบสหภาพแรงงาน: กองกำลังพิเศษนาซี
หรือหน่วย SA ทำลายเอกสาร

©AdsD/FES, 6/FOTB001664

การยึดสำนักงานสหภาพแรงงาน
ที่เมือง Osnabrück

ผู้นำสหภาพแรงงานจำนวนมากต้องหลบหนีไปต่างประเทศ ส่วนคนอื่นถูกคุมขังในค่ายกักกัน หรือไม่ก็ถูกติดตามตรวจสอบโดยตำรวจลับของฮิตเลอร์ อย่างไรก็ตาม การต่อต้านระบอบนาซีได้เริ่มก่อตัวขึ้นอย่างช้าๆ ผู้นำสหภาพแรงงานจำนวนมากพยายามจัดตั้งกลุ่มต่อต้านจากนอกประเทศ มีการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและเตรียมความพร้อมสำหรับการสร้างสหภาพแรงงานขึ้นมาใหม่เมื่อระบอบนาซีสิ้นสุดลง

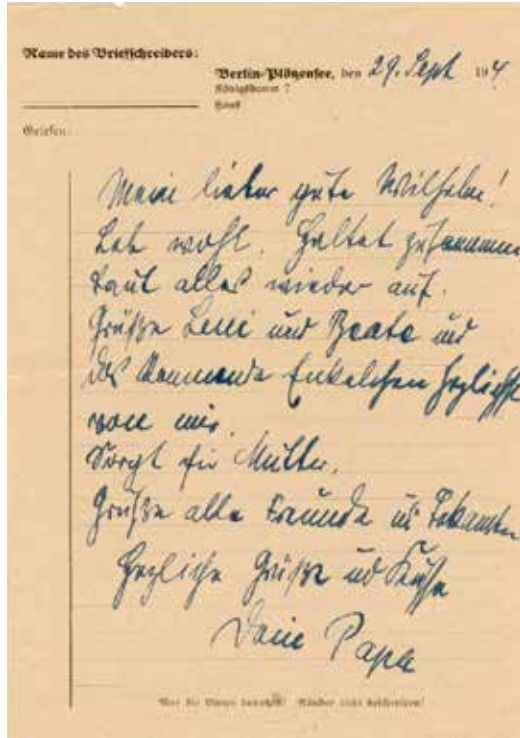
การต่อต้านของสหภาพแรงงาน – วิลเฮล์ม ลอยชเนอร์ (Wilhelm Leuschner)

หลังบอบบาทสหภาพแรงงานสิ้นสุดลง เจ้าหน้าที่ฝ่ายแรงงานและนักสหภาพฯ จำนวนมากลาออกจากพรรคการเมืองและสหภาพฯ และหยุดการแสดงบทบาทสาธารณะของตน แม้การรวมกลุ่มต่อต้านรัฐแทบจะเป็นไปไม่ได้ แต่นักสหภาพฯ บางคนเลือกใช้ชีวิตใต้ดินเพื่อต่อสู้ระบอบการปกครองเผด็จการนาซีในทุกรูปแบบ เช่นรณรงค์สร้างความตระหนักเรื่องการโฆษณาชวนเชื่อของรัฐ สร้างเครือข่ายกลุ่มต่อต้านทั้งในประเทศเยอรมนีและต่างประเทศ และเริ่มเตรียมความพร้อมสำหรับช่วงเวลาหลังการปกครองแบบเผด็จการยุติลง การทำงานด้านการเตรียมการนี้ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยผู้ลี้ภัยในต่างประเทศ หลังการปลดปล่อยจากระบอบนาซี นักสหภาพฯ ก็เริ่มทำงานกอบกู้สหภาพแรงงานและสภาลูกจ้าง (work council) อย่างทันที่

วิลเฮล์ม ลอยชเนอร์

©AdsD/FES, 6/FOTA007398

จดหมายลาของวิลเฮล์ม ลอยชเนอร์
ถึงลูกชาย ก่อนถูกประหารชีวิต
ในปี 1944

©Wilhelm-Leuschner-Stiftung , AWLS-Nr. BE 204

จดหมายลาถึงลูกชายของ วิลเฮล์ม ลอยชเนอร์

(วันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 1944)

“วิลเฮล์ม ลูกรัก!

ลาก่อน จงเกาะกลุ่มกันไว้ พี่นฟูทุกสิ่ง ช่วยสวัสดิ์เลนีและเบอาเทอร์

รวมทั้งหลานที่ยังไม่ลืมตาของโลกของพ่อด้วย

ช่วยดูแลแม่ของลูก ช่วยทักทายเพื่อนๆ ทุกคน

ด้วยรักอย่างสุดซึ้งและจูบลา

จากพ่อของลูก”

วิลเฮล์ม ลอยชเนอร์ (ค.ศ.1890–1944) เป็นนักสหภาพแรงงานสังกัดสมาพันธ์สหภาพแรงงานเยอรมัน (Confederation of German Trade Unions หรือ ADGB) และเป็นหนึ่งในนักสหภาพฯฝ่ายต่อต้านผู้เกี่ยวข้องกับความพยายามลอบสังหารฮิตเลอร์เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 1944 ในปี 1936 เขาได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ในผับขึ้น แล้วต่อมาสถานที่นั้นกลายเป็นศูนย์ปฏิบัติการและจุดนัดพบของผู้นำแรงงานเยอรมันที่อยู่ในสภาพนอกกฎหมาย เขาและผู้สมรู้ร่วมคิดบางคนถูกตัดสินประหารชีวิตหลังจากการลอบสังหารล้มเหลว ในคืนก่อนที่เขาจะถูกประหาร เขาพบกับกุสตาฟ ดาห์เรนดอร์ฟ (Gustav Dahrendorf) เพื่อนนักโทษอดีตสมาชิกรัฐสภาว่า “พรุ่งนี้ผมจะถูกแขวนคอ – จงสร้างความเป็นเอกภาพขึ้นเถิด!” คำร้องขอของเขาทำวามถึงการขาดความสามัคคีในขบวนการแรงงานช่วงก่อนปี 1933 ซึ่งนำไปสู่ความอ่อนแอของเหล่าสหภาพฯ อาจกล่าวได้ว่า คำพูดของเขาเป็นรากฐานทางจิตวิญญาณของความสามัคคีในหมู่สหภาพแรงงานในเยอรมนีหลังปี 1945

แต่กระนั้นก็ตาม ขบวนการต่อต้านระบอบนาซียังมีความอ่อนแออยู่ทั่วไป ชาวเยอรมันนับล้านได้แต่เฝ้ามองฮิตเลอร์และผู้สมรู้ร่วมคิดลงมือสังหารโหดครั้งใหญ่ที่น่าสยดสยองที่สุดในประวัติศาสตร์ นั่นคือการฆาตกรรมชาวยิวหกล้านคนและคนกลุ่มอื่นๆ ที่ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เยอรมนีใหม่อันน่าสะพึงกลัวของฮิตเลอร์ เพื่อให้แผนการของเขาเป็นจริง ฮิตเลอร์ได้นำเยอรมนีเข้าสู่สงครามกับประเทศเพื่อนบ้าน ก่อนจะขยายตัวกลายเป็นสงครามโลกครั้งที่สองในเวลาเพียง 11 ปีหลังจากการสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง

ค.ศ. 1945-1949:

1945-1949

การสิ้นสุดของสงครามโลกครั้งที่สองและก้าวแรกสู่เยอรมนีใหม่

ในที่สุดระบอบนาซีก็สิ้นสุดลงเมื่อกลุ่มพันธมิตรประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศสและรัสเซียชนะสงครามต่อเยอรมนีในปี 1945 เยอรมนีและส่วนที่เหลือของยุโรปจมอยู่ภายใต้ซากปรักหักพัง ประเทศผู้ชนะทั้งสิ้นประเทศเข้าครอบครองเยอรมนีโดยจัดแบ่งเขตความรับผิดชอบเป็นสี่เขตคือ เขตอเมริกัน เขตอังกฤษ เขตฝรั่งเศส และ เขตรัสเซีย ในช่วงนี้องค์กรทางการเมืองและองค์กรต่างๆ ในเยอรมนีล้วนกระตือรือร้นที่จะฟื้นฟูตนเองขึ้นมาใหม่ มีการก่อตั้งสหภาพแรงงานขึ้นในเขตทั้งสิ้น โดยนักสหภาพแรงงานจากทุกเขตเห็นพ้องต้องกันว่า ขอบเขตทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งสถาบันทุกสถาบัน และระบบการบริหารทั้งหมด จะต้องถูกทำให้ปลอดจากความเป็นนาซีโดยสมบูรณ์ จึงจะทำให้การเริ่มต้นใหม่เป็นไปได้อย่างแท้จริง

©AdsD/FES, 6/FOTB000229

กรุงเบอร์ลินที่ถูกทำลายย่อยยับ

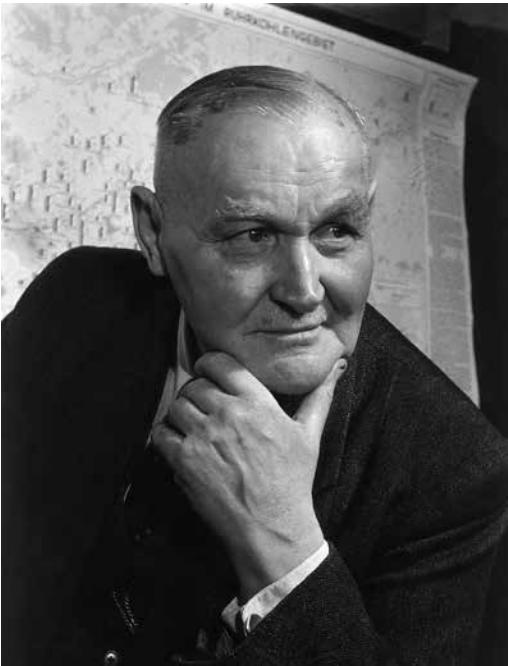
ในขณะที่เดียวกัน ประเทศพันธมิตรทั้งสี่ก็เริ่มแตกความสามัคคี ทั้งนี้เนื่องจากรัสเซียภายใต้สตาลินมีแผนจะนำเอาระบบการเมืองและเศรษฐกิจของพรรคคอมมิวนิสต์มาใช้ในเยอรมนี แต่สหรัฐอเมริกากลับโปรดปรานทุนนิยมและปรารถนาจะป้องกันการแพร่กระจายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในอนาคต ความแตกต่างนี้เป็นเรื่องไม่อาจประนีประนอมได้ ดังนั้นในปี 1949 เยอรมนีจึงถูกแบ่งแยกเป็นสองเขตสองระบอบการปกครอง นั่นคือในเขตตะวันตกมีการก่อตั้งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และมีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมันขึ้นในเขตตะวันออก

สภาพแรงงานเก่าที่เพิ่งฟื้นตัวขึ้นมาใหม่ช่วงหลังสงครามมีอัตราการเติบโตที่แตกต่างกัน ในเยอรมนีตะวันตกสภาพแรงงานในเขตปกครองของอังกฤษเติบโตเร็วที่สุด โดยมีสมาชิก 2.8 ล้านคนในปี 1948 ในขณะที่สภาพแรงงานในเขตฝรั่งเศสมีสมาชิกเพียงประมาณ 385,000 คนในปีเดียวกัน ในเยอรมนีตะวันออกสภาพแรงงานเติบโตอย่างรวดเร็วเช่นกัน โดยในปี 1947 มีสมาชิกสหภาพฯประมาณ 4 ล้านคน

เมื่อ ค.ศ. 1949 มีการก่อตั้งสมาพันธ์สหภาพแรงงานเยอรมัน (Confederation of German Trade Unions) หรือ DGB ซึ่งเป็นองค์กรร่วมของสหภาพแรงงานในฝั่งตะวันตก โดยมีสำนักงานใหญ่ที่เมืองมิวนิค

“เราปรารถนาที่จะเป็นพลเมืองที่ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของผู้ใด! เราต้องการร่วมให้คำปรึกษา ร่วมดำเนินการ และร่วมรับผิดชอบในประเด็นสำคัญทั้งหลายของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องเศรษฐกิจของประเทศของเรา” {ฮานส์ เบอเกลอ (Hans Böckler: ค.ศ. 1875–1951) 1949/10/14} กล่าวในที่ประชุมผู้ก่อตั้งสมาพันธ์ DGB ที่กรุงมิวนิคในวาระได้รับเลือกตั้งเป็นประธานคนแรกของสมาพันธ์

การก่อตั้ง DGB ในปี 1949 ทำให้หลักการเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวของขบวนการแรงงานสามารถเดินหน้าไปได้อย่างเป็นจริง ซึ่งถือเป็นจุดสิ้นสุดของความแตกแยกใหญ่ในขบวนการแรงงานเยอรมัน

©AdsD/FES, 6/FOTA004052

ฮานส์ เบอเกลอ

ค.ศ. 1950-1966:

1950-1966

เยอรมนีตะวันตก – อิทธิพลที่จำกัดของสหภาพแรงงานในสาธารณรัฐเกิดใหม่

พรรคคริสเตียนดีโมแครตยูเนียน (Christian Democratic Union) หรือ CDU ได้ชัยชนะในการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยครั้งแรกในเยอรมนีตะวันตก ท่ามกลางความแปลกใจของพรรค SPD และฝ่ายสหภาพแรงงาน อิทธิพลทางการเมืองของสหภาพแรงงานมีอย่างจำกัดภายใต้รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี คอนราด อาเดเนาท์ (Konrad Adenauer) ผู้นำพรรค CDU อาเดเนาท์พยายามวางจุดยืนของเยอรมนีในฐานะหุ้นส่วนของประเทศตะวันตก เขาสนับสนุนทุนนิยม และผลักดันให้ฟื้นฟูกองทัพเยอรมันขึ้นมาใหม่หลังจากถูกระงับในช่วงหลังสงคราม

ในช่วงเวลานี้ สหภาพแรงงานแสดงท่าทีที่ชัดเจนทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ เช่น DGB แสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยต่อการนำกองทัพเยอรมันกลับมาใหม่ อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกทั้งหมดเห็นด้วยกับทิศทางการเมืองของ DGB เป็นเสียงเดียวกัน ทำให้ในปี 1955 กลุ่มสมาชิกที่มีความคิดทางการเมืองใกล้เคียงกับค่ายอาเดเนาท์ ได้แยกตัวไปตั้งสหพันธ์แรงงานคริสเตียนแห่งเยอรมนี (Christian Trade Union Federation of Germany) ขึ้น

wir gehören zusammen

DGB

58+17 Millionen Deutsche

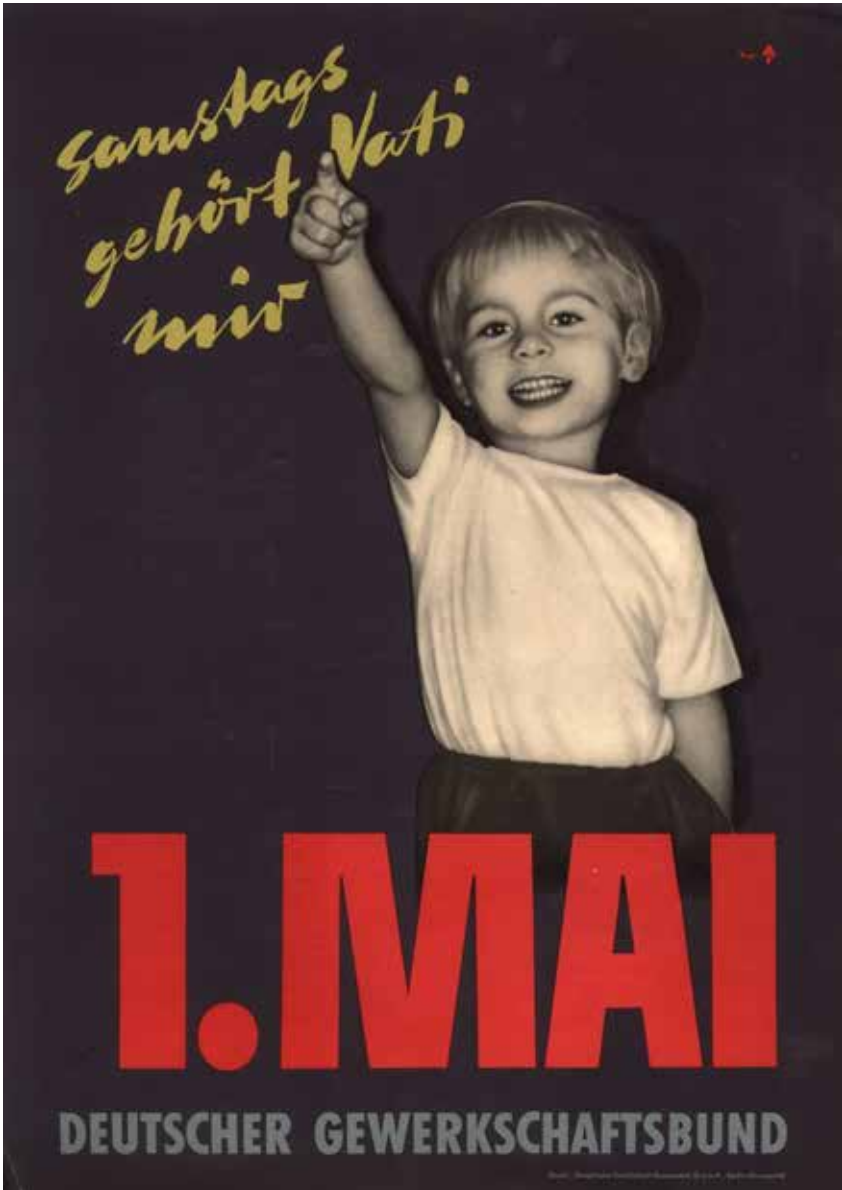
©DGB/AdsD, 6/PLKA006621

เราเป็นชนกลุ่มเดียวกัน ปี 1966

การแยกตัวครั้งนี้ทำให้ขบวนการแรงงานเยอรมันอ่อนแอลงและจำนวนสมาชิกสหภาพพลดจำนวนลง อย่างไรก็ตาม ฝ่ายสหภาพยังสามารถบรรลุผลการต่อสู้ในบางเรื่อง เช่นการขึ้นค่าจ้างและชั่วโมงการทำงานที่ค่อยๆ ลดลงจนเหลือ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในปี 1957 สหภาพ ประสบความสำเร็จในการเรียกร้องให้คนงานสามารถลาป่วยโดยได้รับเงินเดือน อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าสหภาพ จะชนะในทุกกรณีไป เพราะยังคงล้มเหลวในเรื่องการเรียกร้องสิทธิในการตัดสินใจร่วมสำหรับสภาลูกจ้าง นอกจากนี้สิทธิในการนัดหยุดงาน ประท้วงยังถูกจำกัดมากขึ้นเรื่อยๆ ตลอดทศวรรษ 1950

ในปี 1959 พรรค SPD ให้สัตยาบันในโครงการใหม่ของพรรคที่เรียกว่า โครงการโกเดสเบิร์ก (Godesberg Programme) ซึ่งเป็นโครงการที่สร้างขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางทางการเมืองของพรรคไปจนถึงปี 1989 โครงการนี้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อทิศทางและเป้าหมายขั้นพื้นฐานของ SPD โดยพรรคได้เปลี่ยนกรอบความคิดจากการมุ่งเน้นที่ทฤษฎีมาร์กซิสต์ แล้วหันมาใช้แนวทางปฏิรูปแทนการมุ่งล้มล้างทุนนิยม ทั้งนี้เพื่อขยายฐานเสียงสนับสนุน และสร้างความเป็นไปได้ในการหาแนวร่วมทางการเมืองออกไปในวงกว้าง

©DGB/AdsD 6/PLKA001502

วันเสาร์ พ่อต้องเป็นของหนู (1956)

ค.ศ. 1950-1961:

1950-1961

เยอรมนีตะวันออก - สหภาพแรงงานในฐานะ เสาหลักสำคัญของรัฐสังคมนิยม

ในเยอรมนีตะวันออกได้มีการสถาปนารัฐสังคมนิยมภายใต้ปีกของสหภาพโซเวียตขึ้น อย่างไรก็ตามรัฐสังคมนิยมนี้หาใช้รัฐประชาธิปไตยไม่ เนื่องจากมีพรรคการเมืองพรรคเดียวคือพรรคเอกภาพสังคมนิยม (Socialist Unity Party) หรือ SED เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลปกครองประเทศ เยอรมนีตะวันออกไม่มีพรรคฝ่ายค้าน และรัฐสภามีอำนาจทางการเมืองเพียงเล็กน้อย ส่วนสหภาพแรงงานทั้งหลายจัดตั้งขึ้นภายใต้องค์กรร่วมคือสหพันธ์แรงงานเสรีเยอรมัน (Free German Trade Union Federation) หรือ FDGB ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับรัฐตั้งแต่แรกเริ่ม นโยบายเพิ่มผลผลิตและกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปีแรกๆ ส่งผลให้คนงานต้องทำงานในชั่วโมงการทำงานที่ยาวนานในขณะที่ค่าจ้างนิ่งสนิท ความโกรธแค้นต่อความไม่ยุติธรรมในหมู่ผู้ใช้แรงงานเยอรมันตะวันออกนำไปสู่การประท้วงในปี 1953 ซึ่งเป็นการประท้วงที่ไม่เพียงต่อต้านชั่วโมงการทำงานที่เพิ่มขึ้น แต่ยังเป็นการประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตยและความเป็นหนึ่งเดียวของเยอรมัน แต่ด้วยความช่วยเหลือจากกำลังทหารโซเวียต รัฐบาลเยอรมนีตะวันออกได้ปราบปรามผู้ประท้วงอย่างรุนแรง

โปสเตอร์รับสมัครสมาชิกของสหพันธ์แรงงาน
ในเยอรมนีตะวันออก หรือ FDGB ปี 1946

©Bundesarchiv, Plak 100-023-005

ห้องเรียนมาร์กซิสต์ตอนเย็น (1958)

©Bundesarchiv, B 285 Plak-058-010

เมื่อเวลาผ่านไป สหพันธ์แรงงาน FDGB กลายเป็นองค์กรที่คล้ายกับหน่วยงานของรัฐ FDGB มีหน้าที่หลักในการดูแลการคุ้มครองแรงงาน แต่นอกจากนั้นยังมีส่วนร่วมในการออกแบบนโยบายทางสังคม และเริ่มจัดระเบียบชีวิตทางสังคมทั้งหมดในเยอรมนีตะวันออกมากขึ้นเรื่อยๆ เช่นในวันหยุด มีการใช้สถานที่ FDGB ดำเนินกิจกรรมบ้านวันหยุด มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและกิจกรรมกีฬา และรับผิดชอบด้านการให้การศึกษาด้านสังคมนิยม FDGB กลายเป็นองค์กรที่มีอิทธิพลทางสังคมที่สำคัญที่สุดในเยอรมันตะวันออก

แม้ว่ารัฐบาลจะพยายามโน้มน้าวให้ชาวเยอรมันตะวันออก
ข้ามชายแดนในคุณค่าของลัทธิสังคมนิยมมากเพียงใดก็ตาม
ประชาชนได้เดินทางออกจากเยอรมันตะวันออกมากขึ้นเรื่อยๆ
เนื่องจากปัญหาความยากลำบากทางสังคมและแรงงาน เพื่อ
เป็นการยุติปัญหานี้ ในปี 1961 พรรค SED ตัดสินใจสร้าง
กำแพงเบอร์ลินที่ปิดชายแดนเยอรมันตะวันออกแบ่งประเทศ
เยอรมนีออกจากกันทางกายภาพเป็นเวลาถึงสามทศวรรษ
มาตรการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากสหภาพแรงงานใน
ประเทศ

©AdsD/FES, 6/FOTB044918

การสร้างกำแพงเบอร์ลิน (1961)

ค.ศ. 1961-1974:

เยอรมนีตะวันตก – การตื่นตัวทางการเมืองและสหภาพแรงงานที่แข็งแกร่ง

หลังจาก 20 ปีของความมั่นคง เยอรมนีตะวันตกต้องเผชิญกับการประท้วงหลายครั้งหลายหน เช่น การประท้วงต่อต้านนโยบายที่ขาดความสมานฉันท์ต่อเยอรมนีตะวันออก การต่อต้านสงครามเวียดนามและต่อต้านรัฐบาลพรรค CDU ที่ถูกมองว่าเป็นตัวแทนของ “ชนชั้นกรรมาชีพ” ในการเลือกตั้งครั้งต่อมา ตัวแทนจากพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย (SPD) คือ นาย วิลลี บรันดท์ (Willy Brandt) ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีเป็นครั้งแรกในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง บรันดท์ มีนโยบายฟื้นฟูความสัมพันธ์เยอรมนีตะวันตกและตะวันออก และเสริมสร้างเศรษฐกิจที่กำลังอยู่ในภาวะตกต่ำ สหภาพแรงงานเป็นพันธมิตรใกล้ชิดของรัฐบาลและร่วมมือในการออกกฎหมายปฏิรูปสังคมและแรงงานให้มีผลบังคับใช้จำนวนมาก นับตั้งแต่ปี 1969 มีความสำเร็จในการออกกฎหมายหลายฉบับเช่น พระราชบัญญัติการส่งเสริมการจ้างงานที่บังคับสำนักงานแรงงานของรัฐบาลกลางให้รับภาระค่าใช้จ่ายด้านมาตรการการศึกษา พระราชบัญญัติการชำระเงินค่าจ้างต่อเนื่อง (ผ่านสภาในปี 1969) ที่สร้างหลักประกันว่าทุกคนจะยังคงได้รับค่าจ้างในกรณีที่มีการเจ็บป่วย

ผู้หญิงกับขบวนการแรงงานเยอรมัน

ในศตวรรษที่ 19 สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นหัวใจของข้อเรียกร้องของสตรีในขบวนการแรงงาน ข้อเรียกร้องนี้ประสบผลสำเร็จหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองในปี 1918 และวันสตรีสากลซึ่งเริ่มขึ้นครั้งแรกในปี 1914 กลายเป็นเวทีแสดงข้อเรียกร้องของแรงงานหญิงเพื่อให้ได้มาซึ่งความเท่าเทียมกันในการดำรงชีวิตและการทำงาน แม้ว่าผู้หญิงมีส่วนร่วมในขบวนการแรงงานตั้งแต่ต้น แต่ก็ไม่ได้มีโอกาสดำรงตำแหน่งที่สำคัญมากเท่ากับผู้ชาย ซึ่งเป็นความไม่เท่าเทียมกันที่ยังดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นที่โดดเด่นในบางกรณี เช่น พอลล่า ธีเอเด (Paula Thiede) ซึ่งเป็นผู้หญิงคนแรกที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานสมาคมสหภาพแรงงานกลางแห่งหนึ่งซึ่งรับผิดชอบสมาชิกทั้งหญิงและชายในปี 1898 ในปี 1972 มาเรีย เวเบอร์ (Maria Weber) เป็นผู้หญิงคนแรกที่ได้รับเลือกเป็นรองประธาน DGB และสิบปีต่อมา โมนิกา วูล์ฟ มาเธียส (Monka Wulf-Mathies) ได้รับตำแหน่งประธานสหภาพแรงงานกิจการสาธารณะ การขนส่ง และการจราจร

มาเรีย เวเบอร์

©J.H. Darchinger/FES, 6/FJHD010467

การประชุมสตรีสากล (1927)

©AdsD/FES, 6/FOTB000015

©J.H. Darchinger/FES, 6/FJHD006335

การเดินขบวนฉลองการเริ่มต้น “ปีสตรี” (1975)

ในแง่หนึ่งพระราชบัญญัติการตัดสินใจร่วม (Co-Determination Act) ซึ่งผ่านสภาในปี 1967 ถือเป็นเรื่องน่าผิดหวังสำหรับสหภาพแรงงาน การเจรจาเป็นเรื่องที่ยากลำบาก แต่ก็เริ่มแสดงผลดีในช่วงต้นทศวรรษ 1970 ในช่วงนี้จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ถือเป็นช่วงตื่นตัวทางการเมืองและสังคมของขบวนการแรงงาน

วิลลี บรันดท์ (Willy Brandt: ค.ศ. 1913–1992) เป็นนายกรัฐมนตรีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีคนแรกที่มาจากพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย (SPD) โดยดำรงตำแหน่งระหว่างปี 1969–1974 บรันดท์เกิดในปี 1913 มีชื่อว่าเฮอริท เบิร์ท เอิร์นส์ คาร์ล ฟาร์ห์ม (Herbert Ernst Karl Frahm) เขาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มแรงงานสังคมนิยมยูวชน (Young Socialist Worker) ที่ลอยเบ็คก่อนเข้าร่วมกับพรรค SPD ในปี 1930 หนึ่งปีต่อมาเขาได้เข้าร่วมกับ SAPD ซึ่งเป็นปีกซ้ายของพรรค SPD ที่แยกตัวออกมา แต่แล้วก็กลับเข้าพรรค SPD อีกครั้งในปี 1942 เขาลี้ภัยหนีไปยังประเทศนอร์เวย์ในปี 1933 หลังเดินทางกลับเยอรมนีเขาทำงานเป็นผู้สื่อข่าวและเปลี่ยนชื่อเป็น วิลลี บรันดท์ บรันดท์มีส่วนร่วมในกิจกรรมผู้ลี้ภัยของ SAPD หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองในปี 1949 เขาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเยอรมัน เป็นนายกเทศมนตรีของกรุงเบอร์ลินในช่วงปี 1957–1966 และเป็นประธานพรรค SPD ระหว่างปี 1964–1987 ในปี 1974 เขาลาออกขณะยังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในวาระที่สองหลังจากพบว่าสายลับของเยอรมนีตะวันออก ชื่อ กุนเทอร์ กิโยม (Günter Guillaume) แฝงตัวเข้าทำงานในสำนักงานของนายกรัฐมนตรี บรันดท์ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปี 1971 จากผลงานการปรับปรุงสัมพันธ์ภาพกับเยอรมนีตะวันออก โปแลนด์ และสหภาพโซเวียต เขาเสียชีวิตในปี 1992

ค.ศ. 1961-1974:

1961-1974

เยอรมนีตะวันออก – สหภาพแรงงานในฐานะ “โรงเรียนสังคมนิยม”

ในขณะที่เยอรมนีตะวันออกอยู่ในช่วงการตื่นตัวทางการเมือง เมือง เยอรมนีตะวันออกยังคงโดดเดี่ยวอยู่เบื้องหลัง “ม่านเหล็ก” ที่แยกประเทศออกจากโลกตะวันตก แม้สภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของประชาชนจะพัฒนาขึ้น แต่ก็ไม่สามารถป้องกันไม่ให้ประชาชนจำนวนหนึ่งพยายามหลบหนีเข้าฝั่งตะวันตก ซึ่งถือว่าเป็นการหลบหนีที่อันตรายอย่างยิ่งเนื่องจากรัฐบาลใช้อาวุธร้ายแรงเช่นปืนและก๊อบระเบิดในการเฝ้าระวังตามชายแดน

สถานการณ์ของ สหพันธ์แรงงาน FDGB ของเยอรมนีตะวันออกแตกต่างจากสหภาพแรงงานในเยอรมนีตะวันตกอย่างเห็นได้ชัด สหภาพแรงงานในเยอรมนีตะวันออกปฏิบัติตามนโยบายพรรครัฐบาลอย่างเต็มอกเต็มใจ และมักจะถูกขนานนามว่า “โรงเรียนสังคมนิยม” เห็นได้ชัดว่า FDGB ไม่ใช่องค์กรที่เป็นอิสระ อย่างไรก็ตาม ก็ยังสามารถมีบทบาทในการช่วยปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของคนนับล้านของเยอรมันตะวันออกได้ ในขณะที่เยอรมนีตะวันตกมีนโยบายใหม่ที่เน้นการประนีประนอมในความสัมพันธ์กับฝั่งตะวันตก ที่เรียกว่า “นโยบายภาคตะวันออก” (Ostpolitik) สหพันธ์แรงงาน FDGB ที่ติดต่อกับสหภาพแรงงานเยอรมันตะวันออกอยู่เพียงไม่กี่สหภาพฯ ได้เพิ่มความเข้มข้นของการฝึกอบรมสังคมนิยมสำหรับสมาชิกสหภาพแรงงานมากขึ้นเพื่อปกป้องชาวเยอรมันตะวันออกจากอิทธิพลต่อ “ด้านลบ” ของฝั่งตะวันตก

ในปี 1972 สหพันธ์แรงงาน FDGB มีสมาชิกกว่า 7,200,000 คน

การประชุมสมัชชาของ FDGB (1968)

©Bundesarchiv, Bild 183-G0508-1001-002 /

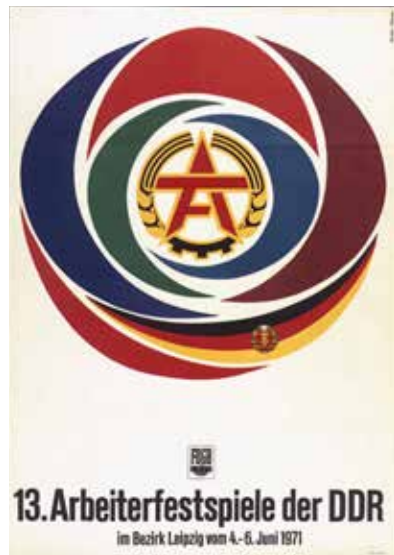
Photographer: Horst Sturm

การประชุมสมัชชาของ FDGB (1972): บุคคลในภาพ คือ Erich Honecker, A.N. Schelepin, Herbert Warnke, Prof. Dr. Johanna Töpfer

©Bundesarchiv, Bild 183-L0627-405 /

Photographer: Klaus Franke

เทศกาลของแรงงานในเยอรมนีตะวันออก (1971)

©Bundesarchiv, Plak 100-051-014

ค.ศ. 1975-1990:

1975-1990

เยอรมนีตะวันตก - การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และช่วงเวลาอันยากลำบากของสหภาพแรงงาน

วิลลี บรันดท์ ลาออกจากตำแหน่งในปี 1974 เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อกรณีจารกรรมและความไม่พอใจต่อรัฐบาลที่เพิ่มมากขึ้น ผู้เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อๆ มาต้องจัดการกับปัญหานานับประการ เช่นเศรษฐกิจซบเซา ความสัมพันธ์ที่หยุดนิ่งกับเยอรมนีตะวันออก ปัญหาการก่อการร้ายจากองค์กรกองทัพแดง (Red Army Faction) เพื่อตอบสนองต่อปัญหาเศรษฐกิจ รัฐบาลได้ออกนโยบายเสรีนิยมใหม่มากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดแรงกดดันต่อสหภาพแรงงานเป็นอย่างยิ่ง

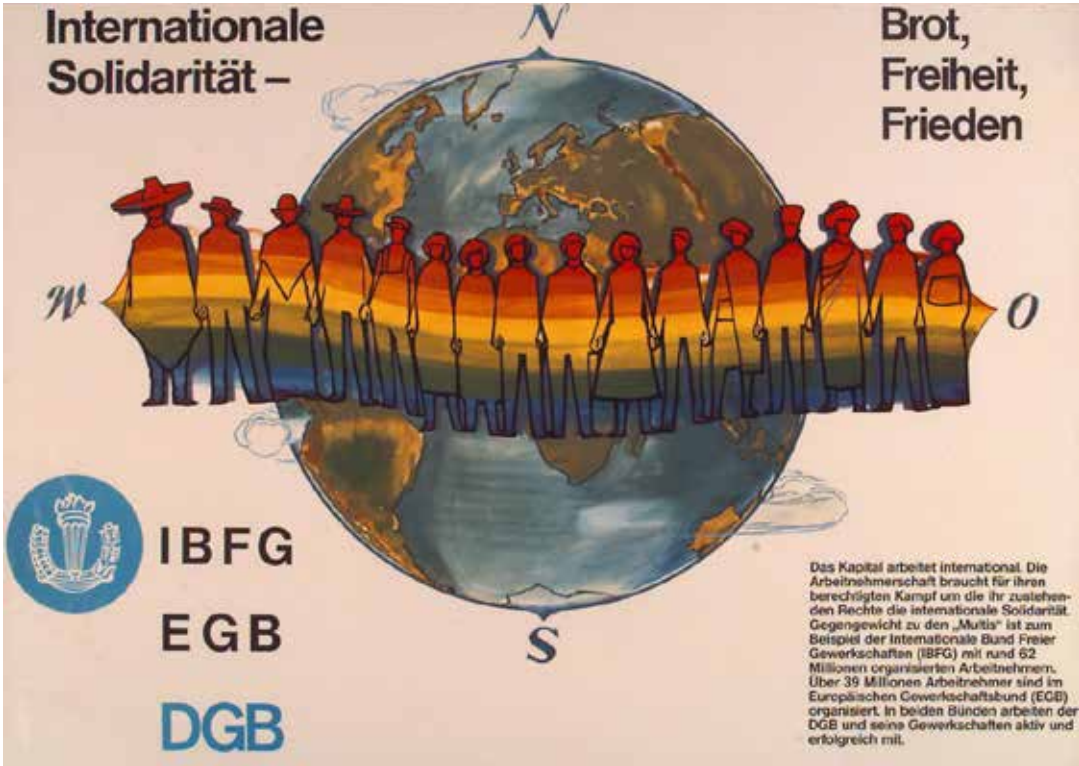
ทางฝ่ายสหภาพแรงงานเองก็ประสบกับปัญหามากมายที่ไม่อาจหาทางออกได้ง่ายๆ เช่น ปัญหาการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในการทำงาน ปัญหาการเพิ่มความสำคัญของนโยบายแรงงานของสหภาพยุโรป ทำให้สหภาพฯ แสดงอิทธิพลได้ยากขึ้น และปัญหากลุ่มเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมเรียกร้องให้ยุติการใช้พลังงานนิวเคลียร์ ในขณะที่สหภาพแรงงานเป็นตัวแทนคนงานในภาคนิวเคลียร์ ปัญหาดังกล่าวรวมกันเมื่อเทียบกับความสำเร็จในการเจรจาร่วมเพียงกรณีเดียว ทำให้สหภาพแรงงานเยอรมันอยู่ในฐานะที่ต้องปกป้องตัวเอง อย่างไรก็ตาม จำนวนสมาชิกสหภาพแรงงานลดลงเล็กน้อยและในที่สุดทรงตัวอยู่ที่ประมาณ 7.7 ล้านคน ในปี 1988

35-STUNDEN-WOCHE

การรณรงค์เพื่อเวลาทำงาน 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

©IG-Metall/AdsD, 6/PLKA007949,

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับสากล (1980)

©DGB/AdsD, 6/PLKA004196

KLEINE URSACHEN - GROSSE WIRKUNG

Qualitätsmerkmale: So sieht eine Arbeit
platz für ein Team von Arbeitnehmern
kann die Verantwortung, Mühsam-
zweier: Tüchtigen diese kleinen Ursachen der
großen Wirkung.

Der Titel steckt im Detail.
Verantwortung ist nicht nur, sondern
Fortschritt: Ein Konzept heißt das nicht anders
als: Lassende von Arbeitgebern werden weg-
schleichen.
Wir werden unterstützen.

Die DGB und seine Gewerkschaften sind
nicht genau „technischer Fortschritt“. Wir sind
keine Maschinensteuerer. Aber: Wir unterstützen
technischen Fortschritt und Menschen.
Technischer Fortschritt und Mensch: der
Arbeitsprozess ist ein großer Blockstein. Die Technik
ist dem Menschen zu dienen. Nicht umgekehrt.
Technischer Fortschritt.
Es kommt zu der Arbeit der Menschheit.
Nicht umgekehrt zu dem Menschen geht.
Die Kontrolle der Technik gilt es zu nutzen
Umsetzung von Humanität nicht nur über
die Entwicklung sind Verantwortung übernehmen.
Die geläufigsten Nachrichten müssen wir in
dieser Zeit.
Im Groß-Industrie.

DGB
Kraft der Gewerkschaften und der Arbeit

©DGB/AdsD, 6/PLKA006662

ผลกระทบเทคโนโลยีใหม่ต่อการจ้างงาน (1979)

©DGB/AdsD, 6/PLKA004196

ไม่อาจสงครามอีกแล้ว (1984)

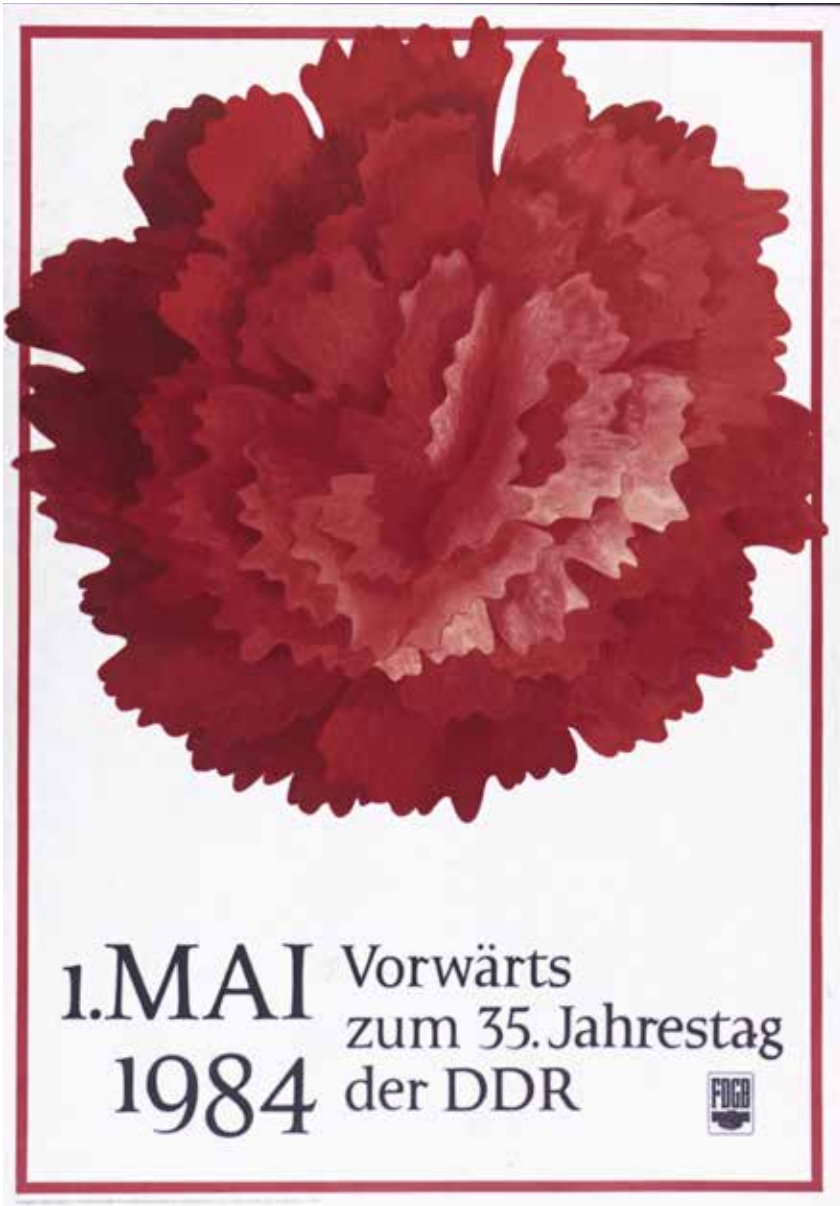
ค.ศ. 1975-1990:

เยอรมนีตะวันออก - สหภาพแรงงานยังคงกักตื้อต่อพรรคจนนาทีสุดท้าย

นับตั้งแต่กลางทศวรรษ 1970 แม้ผู้นำเยอรมนีตะวันออกตั้งนรณเพื่อทำตามสัญญาเรื่องวิถีชีวิตที่ดีของคนในรัฐสังคมนิยม แต่ก็ไม่สามารถแข่งขันกับโลกตะวันตกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างปฏิเสธไม่ได้ ผู้นำพรรคยังคงปฏิเสธแนวทางการปฏิรูปอย่างสิ้นเชิง แม้กระทั่งการปฏิรูปตามแบบของ มีฮาอิล กอร์บาชอฟ (Mikhail Gorbachev) ผู้นำของสหภาพโซเวียต

วิกฤตเศรษฐกิจทำให้ประชาชนฝั่งเยอรมนีตะวันออกหนีไปยังประเทศเพื่อนบ้านในยุโรปตะวันออก เช่น สโลวาเกียและฮังการีมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มฝ่ายค้านในเยอรมนีตะวันออกก็เริ่มรวมตัวกันอย่างซ้าๆ เป้าหมายหนึ่งของฝ่ายค้านคือการกลับไปรวมตัวกับเยอรมนีตะวันตก การปฏิวัติอย่างสงบเกิดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนปี 1989 หลังจากครบรอบ 40 ปีของเยอรมนีตะวันออก พรรคเดนมเยอรมนีตะวันตกได้เปิดออกและกำแพงเบอร์ลินถูกทำลายลง ในเดือนมีนาคมปี 1990 มีการเลือกตั้งเสรีประชาธิปไตยครั้งแรกในประวัติศาสตร์เยอรมนีตะวันออก ต่อมาในเดือนกรกฎาคมปีเดียวกันเยอรมนีตะวันตกและตะวันออกได้เริ่มก้าวแรกในการรวมประเทศ ความพยายามนี้ประสบความสำเร็จในที่ 3 ตุลาคม 1990 หลังการแยกตัวออกจากกันเป็นเวลา 40 ปี เยอรมนีได้รวมเป็นหนึ่งอีกครั้ง

สหภาพแรงงานเยอรมันตะวันออกยังคงจงรักภักดีต่อพรรคและรัฐสังคมนิยมตลอดระยะเวลาของการเปลี่ยนผ่านครั้งประวัติศาสตร์ ด้วยทัศนคติที่สอดคล้องกับของรัฐบาล สหพันธ์แรงงาน FDGB เห็นว่าการปฏิรูปคือสัญญาณของความอ่อนแอ แต่เพียงไม่กี่วันหลังจากที่ ฮอนเนกเกอร์ (Honecker) ผู้นำรัฐบาลพ้นจากตำแหน่ง แฮร์ริ ทิช (Harry Tisch) ประธานสหพันธ์ FDGB ก็ออกจากตำแหน่งตามไป ผู้นำเยอรมนีตะวันออกคนใหม่สัญญาจะให้มีการปฏิรูปแต่ก็สายเกินไปเพราะสหภาพแรงงานจำนวนมากใน FDGB มีความกระตือรือร้นที่จะติดต่อกับสหพันธ์ DGB ของเยอรมนีตะวันตก อย่างไรก็ตาม DGB ปฏิเสธที่จะรวมตัวกับ FDGB เพราะเห็นว่า FDGB ไม่สามารถที่จะรองรับการปฏิรูปที่แท้จริงได้ ในเดือนกันยายนปี 1990 สหพันธ์แรงงาน FDGB ได้ปิดตัวลงและ DGB กลายเป็นองค์กรร่มสำหรับสหภาพแรงงานทั้งฝั่งตะวันตกและตะวันออก

©Bundesarchiv, Plak 102-023-033

วันที่ 1 พฤษภาคม: ครบรอบ 35 ปี
ของเยอรมนีตะวันออก (1984)

ค.ศ. 1990-2015:

1990-2015

เยอรมนีหลังการรวมประเทศเผชิญกับ ความท้าทายและความไม่แน่นอนของอนาคต

ในที่สุดเยอรมนีทั้งสองได้รวมประเทศและเฉลิมฉลองความเป็นหนึ่งเดียวกันที่ทวนคืนมา แต่หลังจากนั้นไม่นานปัญหานานับประการก็เผยตัวขึ้น การพัฒนาอดีตเยอรมนีตะวันออกเป็นสิ่งที่ไม่เพียงแต่ต้องใช้เวลาและความอดทน แต่ยังต้องใช้ทุนทรัพย์อีกด้วย ในขณะที่ชาวเยอรมันฝั่งตะวันออกผิดหวังต่อความล่าช้าในการพัฒนามาตรฐานการดำรงชีวิตประชาชนเยอรมันตะวันตกต้องรวมชอมกับความจริงที่ว่าตนเองต้องแบกรับภาระทางการเงินของการรวมประเทศครั้งนี้ เยอรมนีตะวันออกฟื้นตัวจาก 40 ปีของการปกครองแบบสังคมนิยมอย่างช้าๆแต่ยังคงมีร่องรอยอดีตให้เห็นได้ในปัจจุบันเพื่อเป็นการลดอัตราการว่างงานและรักษาเสถียรภาพด้านงบประมาณของรัฐบาลกลาง พรรคร่วมรัฐบาลประกอบด้วยพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยและพรรคกรีนส์ (Greens) ตัดสินใจปฏิรูประบบประกันสังคมซึ่งมีผลทำให้มีการตัดสิทธิประโยชน์ทางสังคมมากมาย สหภาพแรงงานปฏิเสธนโยบายนี้และวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลอย่างรุนแรง

ประชาชนประท้วงที่ประตู
Brandenburg (1989)

©J.H. Darchinger/FES, 6/FJHD005496

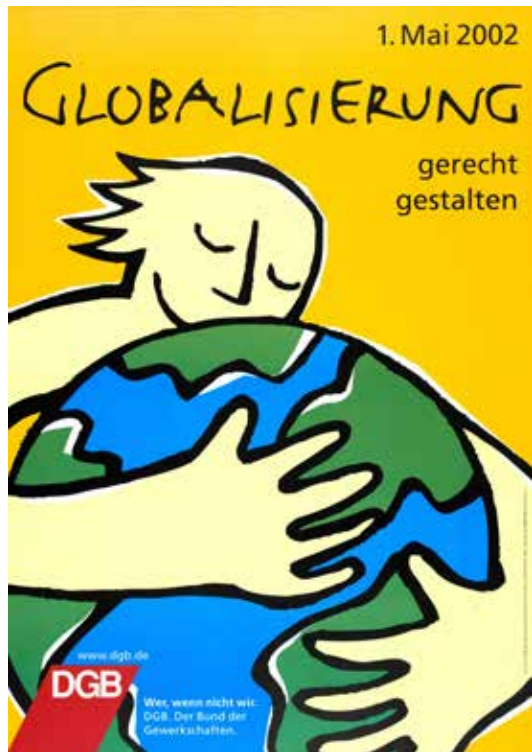
©Frank und Marc Darchinger/FES, 6/FOTA148725

การประท้วงต่อต้านแผนปฏิรูประบบประกันสังคม ที่เรียกว่า "Hartz IV" (2004)

ความสัมพันธ์ระหว่างพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย (SPD) และสหภาพแรงงาน

ประวัติความเป็นมาของ SPD และประวัติศาสตร์ของสหภาพแรงงานเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด แม้กระทั่งปัจจุบัน หนึ่งในสามของสมาชิกของ SPD ยังเป็นสมาชิกของสหภาพฯ ในปี 1966 พรรค SPD ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหภาพแรงงานได้เข้ามีส่วนร่วมมีบทบาททางการเมือง นโยบายของรัฐบาล SPD ส่วนหนึ่งคือการยอมรับสถานะของการเจรจาต่อรองร่วมด้านแรงงานและสิทธิการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสหภาพฯ ในปี 2003 นายกรัฐมนตรี เกรร์ฮาร์ด ชโรเดอร์ (Gerhard Schröder) ประกาศนโยบายปฏิรูปสังคมที่เรียกว่า “วาระ 2010” (Agenda 2010) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการว่างงาน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ และลดการใช้จ่ายทางสังคม สหภาพแรงงานคัดค้าน วาระ 2010 โดยกล่าวว่าเป็นนโยบายที่ไม่ยุติธรรมและเกรงว่าจะมีการตัดบริการทางสังคมสำหรับ

คนยากจน มีการระดมสมาชิกสหภาพกว่า 90,000 คนจากเมือง 14 เมืองทั่วประเทศประท้วงต่อต้านนโยบายการปฏิรูปครั้งนั้น ในสายตาของสหภาพแรงงานจำนวนมากนโยบายปฏิรูปนี้เป็นการลดทอนอำนาจทางอุดมการณ์ของพรรค SPD เคลาส์ วีเซนฮูเกล (Klaus Wiesenhügel) ประธานสหภาพอุตสาหกรรมก่อสร้าง การเกษตร สิ่งแวดล้อม (Industrial Union Construction, Agriculture, Environment) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์กับนายกรัฐมนตรีเกอร์ฮาร์ด ชโรเดอร์ ของพรรค SPD ว่า “นายกฯ ได้หลงทางไปแล้ว และพวกเราต้องทำอะไรบางอย่างเพื่อเปลี่ยนแปลง แต่เขาไม่ได้เป็นศัตรูของเรา” การประท้วงของสหภาพแรงงานแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสหภาพแรงงานและความเป็นไปได้ของการคัดค้านอย่างประชาธิปไตย

เพื่อโลกาภิวัตน์ที่เป็นธรรม
(2002)

©DGB/AdsD , 6/PLKA039304

สหภาพแรงงานดิ้นรนกับปัญหาต่างๆ ท่ามกลางกระบวนการการรวมประเทศเยอรมนี ในความพยายามที่จะลดปัญหาการว่างงาน สหภาพเต็มใจที่จะลดเงินเดือนบางส่วนเพื่อแลกกับการรับประกันการจ้างงานจากฝ่ายนายจ้าง ในปี 1995 “พันธมิตรเพื่อการทำงาน” หรือ Bündnis für Arbeit ได้เกิดขึ้นตามมาด้วยความพ่ายแพ้เรื่องการคุ้มครองแรงงานและการไม่เคารพสถานะของข้อตกลงร่วม “พันธมิตรเพื่อการทำงาน” ล้มเหลวลงในปี 2003

ปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดช่วงเวลาที่ยากลำบากสำหรับสหภาพแรงงาน การนำระบบดิจิทัลมาใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อธรรมชาติของการทำงานอย่างมหันต์ นอกจากนี้การที่บริษัทข้ามชาติซึ่งมีการปฏิบัติการระดับโลกสามารถกำหนดเงื่อนไขในการทำงานจากนอกประเทศได้ ทำให้ยากที่สหภาพจะแสดงอิทธิพลแทรกแซงได้ ปัจจุบันสหภาพแรงงานเยอรมันเข้าร่วมในการก่อตั้งองค์กรแรงงานใหม่ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับภาคพื้นยุโรป

DGB

MINDESTLOHN FÜR ALLE, JETZT.

Würde kennt keine Ausnahmen:

A red rectangular logo with white text. The text reads "KEIN LOHN UNTER 8,50 Euro pro Stunde". The logo is tilted slightly to the right.

www.mindestlohn.de

©DGB

ค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับทุกคน เดียวนี้!

อย่างไรก็ตามสหภาพฯ ยังสามารถมีชัยชนะสำคัญในบางเรื่อง อัตราค่าจ้างและการทำงานล่วงเวลาของทั้งฝั่งตะวันตกและตะวันออกมีเสถียรภาพขึ้นแม้ว่าการเจรจาต่อรองมักจะนำไปสู่การปรับขึ้นค่าจ้างเพียงเล็กน้อยก็ตามที่ ในปี 2016 ระดับค่าจ้างในเยอรมนีตะวันออกและเยอรมนีตะวันตกยังมีความแตกต่างกันอยู่ แต่ชั่วโมงการทำงานได้ลดลงอย่างช้าๆ โดยเฉลี่ยคือ 37 ชั่วโมงในเยอรมนีตะวันตกและ 38 ชั่วโมงในเยอรมนีตะวันออก รวมทั้งกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำได้ผ่านรัฐสภาเยอรมันในเดือน มกราคม 2015 อีกด้วย

©Susanne Franke, DGB-Haus der Jugend

กลุ่มเยาวชน DGB จัดหลักสูตรภาษาเยอรมัน

สหภาพแรงงานเยอรมันยังคงแสดงบทบาททางการเมืองและสังคมอย่างแข็งขัน สมาพันธ์ DGB คัดค้านมาตรการเพิ่มระดับการตรวจสอบประชาชนของรัฐ ทั้งยังรณรงค์ต่อต้านการเหยียดผิว การกีดกันทางเชื้อชาติ และประณามฝ่ายขวา ในปี 2015 เมื่อผู้ลี้ภัยกว่า 1 ล้านคนเดินทางเข้าสู่เยอรมนี สมาพันธ์ DGB มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการช่วยเหลือโดยการเก็บรวบรวมเสื้อผ้าและของเล่นสำหรับบริจาค และจัดให้มีชั้นเรียนภาษาเยอรมันรวมทั้งให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในเรื่องการจัดการต่างๆ อีกด้วย

“สหภาพแรงงานเป็นพันธมิตรที่แข็งแกร่งที่สุดของผู้อ่อนแอ” มิคาเอล ซอมเมอร์ (Michael Sommer) 2009/10/06 กล่าวถึงบทบาทของสหภาพแรงงาน ในสังคม ในวาระครบรอบ 60 ปีของสมาพันธ์แรงงาน DGB

©DGB NRW

DGB แสดงความสมานฉันท์กับคนอพยพ

สมาพันธ์ DGB มีจำนวนสมาชิกถึง 11 ล้านคนหลังการรวมประเทศ ทว่าเมื่อถึงปี 2016 จำนวนสมาชิกได้ลดลงเหลือเพียงประมาณ 6 ล้านคน เนื่องจากเยอรมนีกำลังมุ่งสู่นาคตที่ขาดความแน่นอนและต้องเผชิญหน้ากับปัญหานานับประการไม่ว่าจะเป็นภาวะโลกร้อน การก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ความเห็นที่แตกต่างกันตั้งแต่เรื่องการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ความมั่นคง ไปจนถึงการบูรณาการเกี่ยวกับผู้ลี้ภัย อย่างไรก็ตามสหภาพแรงงานเยอรมันยังคงเป็นตัวแสดงที่สำคัญทางการเมือง ที่มุ่งมั่นจะสร้างสังคมที่อยู่บนพื้นฐานของความสมานฉันท์ ความหลากหลาย ความเป็นธรรม และความเสมอภาค

DGB ณ ปัจจุบัน

ปัจจุบัน DGB เป็นองค์กรร่วมของสหภาพแรงงานแปดสหภาพที่มีสมาชิกรวมกันประมาณ 6.1 ล้านคน จึงอาจกล่าวได้ว่า DGB เป็นสมาพันธ์แรงงานที่ใหญ่ที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง สหภาพแรงงานที่เป็นสมาชิกทั้งแปดของ DGB ประกอบด้วย :

IG Bauen-Agrar-Umwelt (สหภาพแรงงานอุตสาหกรรมการก่อสร้าง การเกษตร สิ่งแวดล้อม) (สมาชิก 273,392 คน)

IG BERGBAU, Chemie, Energie (สหภาพแรงงานอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เคมี พลังงาน) (สมาชิก 651,181 คน)

EVG Eisenbahn- und Verkehrsgewerkschaft (สหภาพแรงงานรถไฟ และการขนส่ง) (สมาชิก 197,094 คน)

Gewerkschaft Nahrung-Genuss-Gaststätten (สหภาพแรงงานเพื่อการศึกษาศึกษาและวิทยาศาสตร์) (สมาชิก 280,678 คน)

IG Metall (สหภาพแรงงานอุตสาหกรรมคนงานโลหะ) (สมาชิก 2,273,743 คน)

Gewerkschaft Nahrung-Genuss-Gaststätten (สหภาพแรงงานสำหรับอาหาร เครื่องดื่ม และการจัดเลี้ยง) (สมาชิก 203,857 คน)

Gewerkschaft der Polizei (สหภาพแรงงานตำรวจ) (สมาชิก 176,930 คน)

Ver.di - Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft (สหภาพแรงงานยูไนเต็ดเซอร์วิส) (สมาชิก 2,038,638 คน)

สหภาพแรงงานเยอรมันมองตัวเองว่าเป็นองค์กรที่มีความหลากหลายและเป็นอิสระ แต่หาได้มีความเป็นกลางแต่อย่างใดไม่ สมาชิกสหภาพทำหน้าที่หลายประการ รวมถึงการสนับสนุนสมาชิกของตนในกรณีความขัดแย้งในสถานประกอบการ การรับผิดชอบด้านการเจรจาต่อรองข้อตกลงร่วมกับฝ่ายนายจ้าง การจัดให้มีการนัดหยุดงานประท้วงและจ่ายเงินสนับสนุนการนัดหยุดงานให้แก่สมาชิก นอกจากบทบาทในบริษัทแล้ว สหภาพแรงงานยังเป็นเสียงที่เข้มแข็งและมีบทบาทสำคัญในภาคประชาสังคม สหภาพพรรคแรงงานเพื่อสังคมที่เปิดกว้างยอมรับความแตกต่าง และต่อสู้กับสังคมที่แบ่งแยกกีดกัน/การต่อต้านขบวนการประชาธิปไตย/และการเหยียดผิว ดังนั้นสหภาพแรงงานจึงเข้ามีส่วนร่วมในการประท้วงต่อต้านลัทธินาซีใหม่ (Neo-Nazism) การเหยียดผิว ในโลกที่เป็นโลกาภิวัตน์มากขึ้น DGB ได้ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ และการเข้าร่วมกับสมาพันธ์สหภาพแรงงานยุโรป (European Trade Union Federation: ETU) และสมาพันธ์สหภาพแรงงานนานาชาติ (International Trade Union Federation: ITU) อีกด้วย

อ้างอิง

- <https://www.fes.de/hfz/arbeiterbewegung/themen/arbeiterbewegung>
<http://www.fes.de/hfz/arbeiterbewegung/epochen>
<http://www.gewerkschaftsgeschichte.de>
<http://www.zerschlagung-gewerkschaften1933.de/zerschlagung/widerstand-anpassung/>
<http://www.dhm.de/lemo/kapitel.html>
http://www.daserste.de/staehlernezeit/allround_dyn~uid,bw7nx4qv8ov5cjur~cm.asp
<http://www.bpb.de/gesellschaft/kultur/politische-bildung/193579/gewerkschaftliche-bildungsarbeit?p=all>
<http://www.gewerkschaftsprozesse.de/>
<http://www.dgb.de/uber-uns/dgb-heute>
<http://www.stattweb.de/baseportal/ArchivDetail&Id=463>
http://www.boeckler.de/20376_20381.htm
http://archiv2.fes.de/dok_start.fau?prj=fes&dm
<https://www.bild.bundesarchiv.de/>
<http://www.ngg.net/150>
- Derichs-Kunstmann, K. (1999): Gewerkschaftliche Bildungsarbeit. In: Tippelt, R.; von Hippel, A. (Hrsg.): Handbuch Erwachsenenbildung/Weiterbildung, S. 507–513.
- Schroeder, Wolfgang (2008): SPD und Gewerkschaften: Vom Wandel einer privilegierten Partnerschaft in WSI Mitteilungen, 2008 (5), 231–237.
- Tenfelde, K. (2010): Arbeitsbeziehungen und gewerkschaftliche Organisation im Wandel. In: APuZ, 2010 (13–14), 11–20.